

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

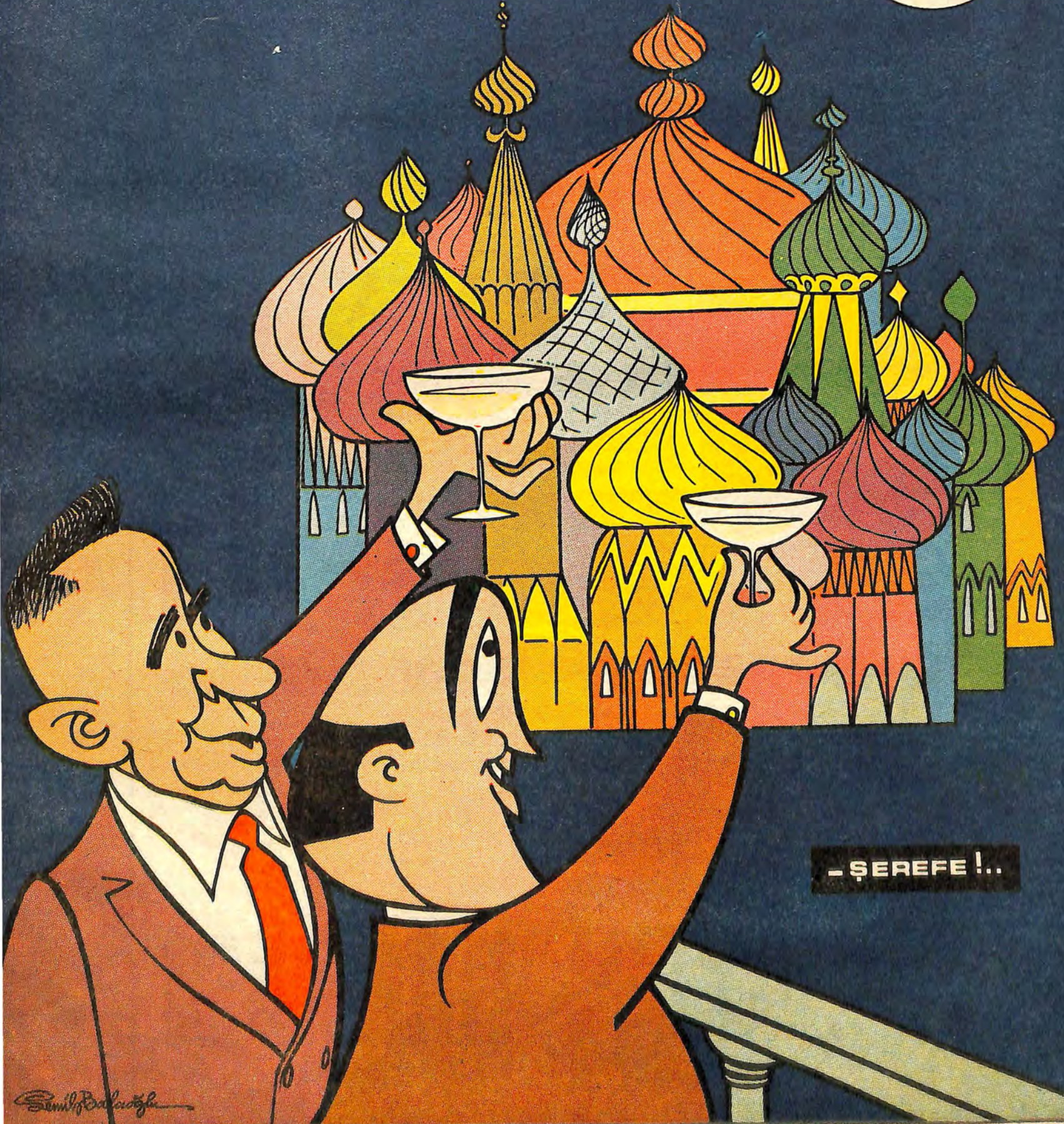
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akhaha

Flâveli 24 sayfa

- ŞEREFE !...

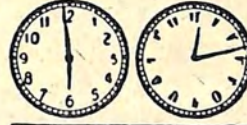
1387 Hicri
RECEP
2

1383 Rumi
EYLÜL
23

Yıl 1967. Ay 10, Gün 279, Hızır 154

EKİM

6

5 59	Güneş	12 13
12 02	Öğle	6 16
15 16	İkinci	9 30
17 44	Akşam	12 00
19 14	Yatsı	1 30
4 23	İmsak	10 36

CUMA

(Regaip Gecesi)
(İstanbul ve Çanakkale'nin
kurtuluşları: 1923)

İyi bir işin yapılmasını kolaylaştırmak,
onu yapmak demektir. — H. Muhammed

Saatli Maarif Takvimi

Son para yatırma tarihi

Türkiye İş Bankasının 15 MİLYON liralık 1967 ikramiye plânının ikinci çekilişine katılabilmek için son para yatırma tarihi 6 EKİM cuma günüdür. İş Bankasında en az 200 liralık bir hesap açtırmakta acele ediniz. Kazanma şansınızı artırmak için bütün tasarruflarınızı İş Bankasına yatırınız.

TÜRKİYE **BANKASI**

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

AKBABA

Yıl: 45 Cilt: 13 Sayı: 40 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 27 Eylül 1967

Büyük işler..

BÜYÜK iş nedir? Küçük iş nedir? İşte size iki önemli soru. Çünkü Başbakan Süleyman Demirel, Romanya gezisine katılan berber konusunda kendisini sıkıştıran gazetecilere: «— Ben büyük işlerin adamıyım, bu soruyu İhsan Sabri beye sorunuz» dedi.

Bildiğiniz gibi bu davanın başlangıcı Nazmiye Demirel hanımın özel berberini Bükreş'e götürmesiyle başlamıştı. Bu yüzden özel berber Nuh Akgün, birdenbire Nuh tufanından büyük dalgaların arasına düşüverdi. Bükreş'e niçin gittiğini soranlara:

«— Vatan vazifesi!» diye cevap verdi.

Ve Bâbüali basını bûsbütün dalgalandı. Memleket birbirine giriyordu. Gazeteler hemen Nuh Akgün'e bir isim taktılar:

— Cici Berber!

Tartışma Cici Berber üstüne başlayıp Cici Berber üstüne devam etti. Nazmiye hanım:

— Ayol, diyordu, karşımdakiler günde dört defa elbise değiştiriyorlar, Türk kadınlığının şerefini onlara karşı korumak zorundayım.

Ve Cici Berber diretiyordu:

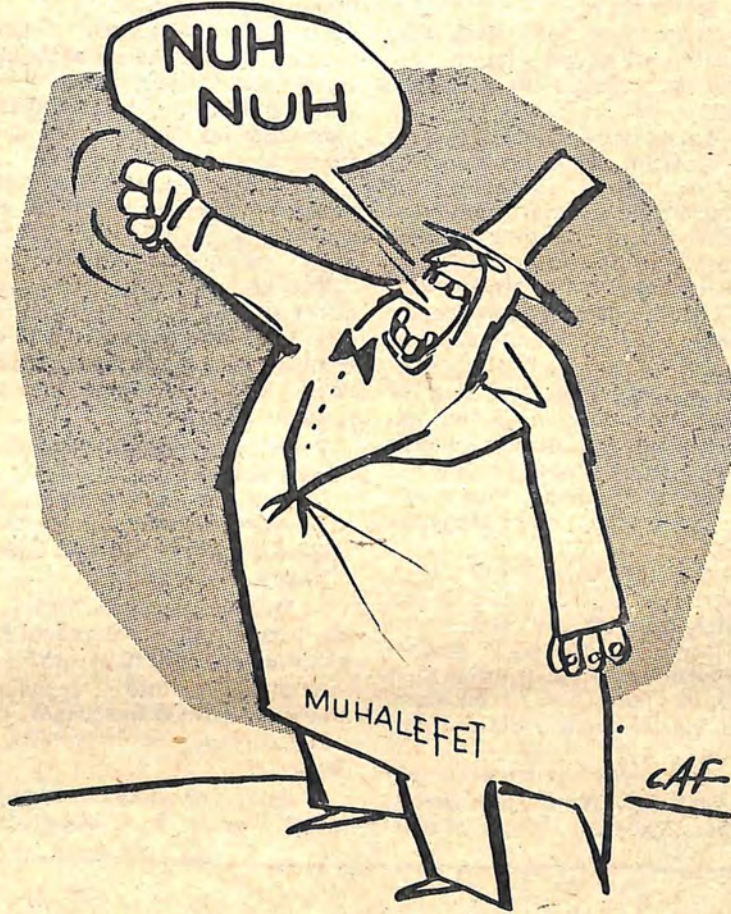
— Vatan vazifesi!

Milletvekilleri berber olayını Parlâmentoya getiriyorlardı. Berber aşağı, berber yukarı... «Küçük işlerin adamı» olduğu söylenen Sayın İhsan Sabri Çağlayangil, sabır ve tevazu ile meseleyi ele aldı. Cici Berber'in heyette bulunmasını savundu. Türk kadınlığını yabancı ülkelerde temsil etmek için böyle fedakârlıklar yapılmalıydı. Süleyman Demirel de bu işe katılıyor:

— Bu işler masrafsız olmaz... diyordu.

Memleketin her yanında berber meselesi konuşuluyordu. Hatta berberler bile berber meselesini konuşuyorlar:

Muhalefet, Demirel'in berberi Nuh için Meclis tahkikatı açıyor. — Gazeteler —

Nuh der, peygamber demez!

— Elbette arkadaş! diyorlardı, bizden de bir temsilcinin heyette bulunması tabiidir.

Terziler, kunduracılar, modacılar, şapkacılar, makyaj uzmanları ne güne duruyorlardı? Onlar da dış gezilere vatanı görev için katılmak yolunda hevesleniyor ve sabırsızlanıyorlardı. Manikürücü ve pedikürücü kızlar arasında bir heyecan dalgası uyanmış ve

vatan vazifesine koşmak için hepsi alârm durumuna geçmişlerdi.

Görülüyor ki iş «küçük iş» olmaktan çıkmış, İhsan Sabri beyi müşkül duruma sokmuş, hatta «büyük işlerin adamı» Süleyman beyin de içinden çıkamıyacağı bir biçim almıştı. Bazan en küçük işlerin büyüdüğü, bazan da en büyük işlerin bir fiskeyle

Küçük işler!

sönüp gittiği «Cici Berber» olayında bir daha görülmüştür.

★

Biliyor musunuz sevgili Akbaba okuyucuları temel bozukluk nerededir? Temel bozukluk düşüncemizdedir: Biz sanırız ki Türkiye kalıpla, kıyafetle, saçla, modayla, elbise ve tuvaletle temsil edilir. En büyük hatâmız burada başlar.

Batı medeniyeti saç biçimine değil kafanın içine bakar, elbisenin modasına değil giyinenin kişiliğine değer verir. En kötü yemekleri en güzel kaplarda sunsanız, birinci lokmadan sonra insanlar yüzlerini buruşturacaklardır. Akılsız kafaya en güzel şapkayı kondursanız faydası kimebilir? Nice kafalar vardır ki fesi çıkarıp en son moda şapkayı üstüne oturtmuş, ama sonunda hüsrana uğramışlardır. Gardrobumuz ne kadar zengin olursa olsun para etmez! Fikir hazinemiz zengin olmadıktan sonra memleketi gereği gibi temsil etmek mümkün değildir. İstersek günde on kere saç tuvaleti ve yirmi kere elbise değiştirelim... Ne çıkar?

Gittiğimiz moda evi defilesi değil, iki devletin temsilcilerinin buluştuğu yerdir.

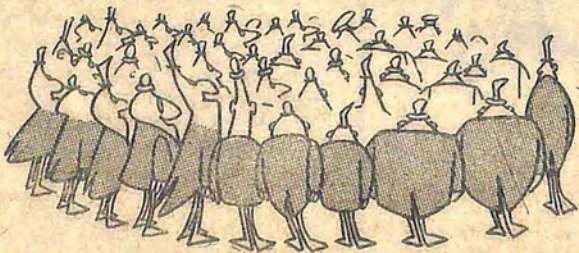
Öyleyse şimdi sorabiliriz: Nazmiye Demirel ve heyetimiz Romanya'da başarı kazanabilmişler midir?

Eğer kazanmışlarsa Cici Berber'in sayesinde değildir, eğer kazanamışlarsa Cici Berber'in yüzünden değildir.

İyice bilelim ki berberlerin işi başkadır, bir devletin temsilcilerinin işi başka... Türkiye'yi iyi temsil etmek için birlikte berber götürmek, doğrusu ne Nazmiye hanıma yakışır, ne de Süleyman beye...

AKBABA

— Başbakanın Romanya ve Rusya seyahatine bir berber de katıldı. —

Yazısız

Ateşli nutuklar Üstadı

VEDAT
SAYGEL

HALK huzurunda konuşan mebus adaylarının, başlan-

cak tesislerin temel atma töreninde, tamamlanmış tesislerin açılış törenlerinde konuşan devlet adamlarının ustalığına ol-
dum olalı hayret ederim. Onca rakamı nasıl akıllarında tutarlar; onca yabancı sözcüğü nasıl teklemekten sıralarlar diye. Neyse başıma geldi de hem merak-
tan kurtuldum, hem de herkes tarafından kolay kolay anlaşıl-
mayacak konuşmaların bir numaralı adamı oldum.

Ateşim 39,5. Yanıyorum! Öyle ki, gaz ocağı, elektrik fırını gibi pişirme araçları haltetmiş ya-
nımda! İster çamaşır haynat, ister yemek pişir üstümdede... Ağzı-
mı açtıkça soluk değil, alev çıkı-
yor sanki! Beş ayrı doktorun koyduğu beş ayrı teşhisin ilaçla-
rı karşımda, birer birer sıradan tadlarına bakıyorum.

İşte böyle bir zamanımda gel-
diler. Çoğunu tanıyordum.

— Aman, ne olursa senden o-
lur, dediler. Çok müşkül durum-
da kaldık. Yardımına ihtiyacımız
var.

— Valla benden bu ara sadece
gazocağı olur, dedim.

Tanıdıklarımın biri:
— Şakayı bırak, dedi. Bizleri
seviyor musun?

— Sevmesine seviyorum ama...
— Milletini, memleketini sevi-
yor musun?

— Bundan şüphen mi var?

— Tamam, bizimle geleceksin
öyleyse!

Tutmuş kolumdan, kaldırmaya
çalışıyor.

— Bırak yahu, dedim, durumu-
mu görmüyor musun?

— Böyle bir yüzüme baktı:

— Neyin var?

— Neyim yok ki?... Baş, diş,
öksürük, bel ağrısı, vitamin ek-
sikliği, 39,5 derece ateş, hepsi
bende!

— Aman, daha iyi ya, diye boy-
numa sarıldı. Ateşli insanın ko-
nuşması da ateşli olur.

Öbürleri de arkadaşlarının yar-
dımına geldi. Kendiliklerinden
bana böyle bir ricada bulunmuş
olsalar, kabul edip etmememin
bir önemi yokmuş ama, henüz
benimle konuşmadan, «Falanca
arkadaş bu iş için biçilmiş kaf-
tandır» diye ismimi teşkilâta da
bildirmişler. Verilen görevi ka-
bul etmediğim takdirde hem ken-
dileri, hem partileri çok güç du-
rumda kalacağından, kararımı
çok yönlü düşünerek vermeliy-
mişim.

— Peki, görevim nedir?

— Hiç yahu, dedi biri. Çok çok
on dakikalık bir işin var.

«Haşerelerle Mücadele Kimye-
vi Tesislerinin» temel atma töre-
ninde bir konuşma yapacakmı-
şım. Hasta hasta yerimden sıç-
radım:

— Bre aman! Siz bana kompo-
mu hazırlıyorsunuz, ne? Başba-
kanlar, Bakanlar, Genel Müdür-

ler dururken, nutuk çekme kala
kala bizim gibilere mi kaldı?

Büyüklerimiz, yurdun çeşitli
yerlerinde, birbirleriyle tesis aç-
ma yarışındaymış. Onların yeti-
şemediği törenler de, parti yetki-
lilerince hazırlanan ekipler tara-
fından yapılmış.

Bir yandan beni giydiren hazır-
lıyorlar, bir yandan da sordukla-
rına cevap veriyorlardı.

— Yahu bırakın, ben kalabalık
karşısında iki lâfı bir araya geti-
rip söyleyemem.

— Daha iyi ya, diyorlar, zaten
törenleri izleyenler de iki lâfı bir
araya getirip söyleyemiyenleri
daha candan dinliyorlar.

Yarı serbest, yarı greko-romen
güreş stili ile kravatu bağladılar.

— Yahu kimyadan bir türlü ge-
çemediği için okulu bırakmak zo-
runda kalan bir kimse, kimyevi
tesisten ne anlar?

Yaka paça sokağa çıkarırken
cevap verdiler:

— Seni kimyager yapmaya gö-
türmüyoruz birader, temele harc,
millele nutuk atacaksın, o kadar!

Köşeyi dönerken:

— Tesisler hakkında en küçük
bir teknik bilgim olmadığı için
konuşamam! diye dayattım.

— Kolay, dediler. Yapacağın
konuşma dünden hazırlandı.

Biri, çevirdiği arabaya tıktı, di-
geri:

— İşte yapacağın konuşmanın
metni, diye bir sürü kâğıdı cebi-

me soktu, apar topar tören ye-
rinde aldık soluğu!

Bayraklar dalgalanıyor, kürsü-
ye çıkıp konuşmasını tamamlan-
yan görevlendirilmiş kişiler çılgınca alkışlanıyor, bir taraftan
da harıl harıl, atılacak temelin
harcı karıştırılıyordu. Kürsüdeki
son konuşmacı aşağı inip de sı-
ra bana geldiğinde, belime bir
ağrı saplanmaz mı? Çarpılıp kal-
dım! Arkadaşlar da durmadan,
kürsüyü gösterip, «Sıra sende»
diye işaret ediyorlar. Mikrofon-
daki takdimci:

— Şimdii, memleketimizin me-
darı iftihar, kalkınma hamlemi-
zin yorulmak bilmeyen evlâdı,
şu an yüksek huzurlarınızda te-
meli atılacak olan muazzam te-
sislerin büyük uzmanı... diye son
konuşmayı yapacak olanı halka
tanıtıyor.

Önümdeki kalabalık, ortadan
yarıldı, bir şakşakçı ekibi çevre-
mi aldı:

— Buyrun, dediler.

Buyuracağız ama, belimi dik
tutamıyorum ki yürüyeyim! Sağ
omuzum havada, sol omuzum
verde, başım ilerde popom ge-
ride, bir acayip biçimdeyim! Ar-
kadaşların yardımlarıyla kürsü-
ye çıktım. Arkamdaki boyuna:

— Başla! diye dürtüyor.

Fısıltıyla soruyorum:

— Önce bir hap alsam?...
— Biraz dişini sık, diye cevap
veriyor. Millet ağzına alacağını
değil, ağzından çıkacakları bekli-
yor!

Çaresiz elimi cebime attım,
«Yapacağın konuşmanın metni»
dedikleri kâğıtlardan bir sayfayı
çıkarttım. Kalabalığa hitap et-
mesini her ne kadar bilmiyorsam
da, hatibin davranışlarının nasıl
olması gerektiğini biliyordum.
Önce bir giriş konuşması yap-
mak, «Millet, memleket» gibi ke-
limelerle dinleyicileri coşturmak
şarttı. Sesime, belimin ağrısı-
ndan doğan feryadı da katıp:

— Sevgili vatandaşlarım; ey
geçmiş iktidarların ihmalleriyle
kıvranan aziz arkadaşlarım! di-
ye bir bağırış bağırdım, bu sesi
nasıl çıkardığıma kendim bile
şaşırdım!

— Aman arayı soğutma, diye
fısıldadı arkamdaki arkadaş.

Sevgili vatandaşların alkışları
kesilmeden devam ettim:

— Yıllar yılı bütün sıkıntılara
göğüs geren sizlere, bu muazzam
tesisleri armağan ederken...

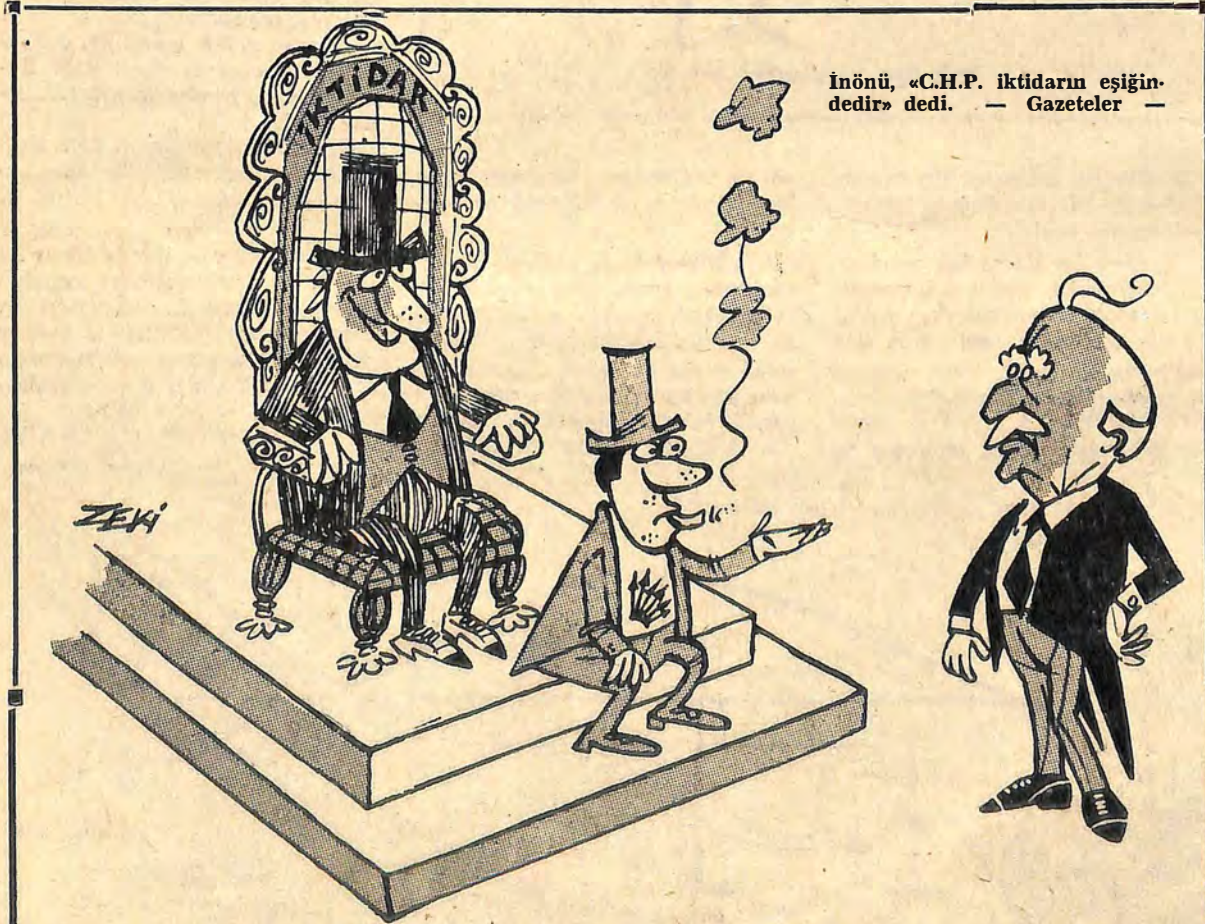
İlk sayfa bitti. Tombala çeker
gibi elimi cebime kaldırıp, bir
sayfa daha çıkarttım. Çıkart-
tım ama, oku okuyabilirsen!
Baştan aşağı Fransızca yazılarla
dolu kâğıt. Şimdi konuşmanın
devamını bekleyen halka:

— Bir dakika müsaade edin
de, bunun ne demek olduğunu
gidip arkadaşlara sorayım, de-
mek olmaz.

Belimin ağrısından da ayakta
zor duruyorum. «Devam et git-
sin» dedim kendi kendime. «Han-
gi dilden konuşman gerektiğini
koskoca parti teşkilâtından daha
iyi bilecek değilsin ya... Madem
Fransızca lâyık görmüşler,
Fransızca konuşacaksınız.»

Başladım kâğıttakileri hecele-
meye:

— Contient dû fer sous for-
me...

İnönü, «C.H.P. iktidarın eşigin-
dedir» dedi. — Gazeteler —

— Eveet Paşam, 1950'den beri iktidarın eşigindeyim!

Atanlar!...

Millette bir sessizlik oldu. Bir kaç kişi:

— Türkçe konuş, ne söylediğini anlayamıyoruz, diye bağırıyor.

O zaman gözüm ilaştı ki, okumaya çalıştığım, partili arkadaşların verdikleri kâğıt olmayıp, benim ilâçlarımdan birinin kullanılış şeklini gösteren tarifesi değil mi? Dünya başıma yıkıldı! E- limi tekrar cebime daldırdım, bir ilâç tarifesi daha çıktı! Ceketin iç cebi, pantolonun cebi... Bre aman! İlâç tarifelerinden başka hiçbir şey yok ceplerimde! Arkamdaki de boyuna:

— Devam, devam, diye dürtükleyip duruyor. Rezil olacağımız kadar olmuştuk. Türkçe, Fransızca, hangi dilden olursa olsun bir şeyler söyleyip inme- liydim kürsüden...

Tarifelerden birini kapıp, devam ettim:

— Yani, bu tesisin sağlayacağı faydalar hakkında teknik bilgileri şu şekilde özetleyebiliriz: Yıl- da milyonlarca liralık döviz tasarrufu sağlayacak bu tesisler demir, bakır, C vitamini, B 12 vitamini ve İntrinsic faktör ihtiva eden müessir bir antianemik pre- parat yapacaktır!

Artık tekme yumruk indirilir- dim her halde kürsüden! Millet alkışlamakla susmak arasında kı- sa bir tereddüt geçirdi. Fırsattan istifade devam ettim:

— Biliyorsunuz arkadaşlar, dekstrometorfan bromhidrad, metoksi metil morfinanbromhid- rad romilar narkotik veya anal- jezik bakımdan bu tesisler top- lum kalkınmasında başlıca rolü oynar.

Başım ağrıdan, tören alanı al- kıştan inliyordu. Önceleri şaşkın şaşkın bakışıp duran arkadaşla- rım bile:

Şahit Lâzım

Ne kadar uğraşsan da insanlar olmaz eşit,
Bir mızrağı çuvala sığdırmak haylice zor.
Yalnız simalar değil, bahtlar da çeşit çeşit,
Kimi bol ürün alır, kiminin tarlası bor,
Birçok Nebî tanıdık: Âdem, İdris, Nuh ve Şit;
«Dâvâ için bir kadı, ispat için bin şahit.»

○

Kimi uçakla gezer, kimine kağıt taşır,
Dağlar geçit mi verir yola çıkana yaya?
Ah edip, yaka yırtmış olduğu yerde Hurşit.
«Ötekiler» yakında uçacaklarmış Ay'a,
Biz bu sürat çağında kaldık sade müşahit;
«Dâvâ için bir kadı, ispat için bin şahit.»

○

Hakkında ne diyorlar kulaklarıyla işit!
— Çöplüğe, gübreliğe bal arısı konar mı?
Sırlıklam cahile nasıl diyelim mürşit?
Yalancılara mumu ebediyen yanar mı?
Biz ayazdan korkarız zira hazır bronşit;
«Dâvâ için bir kadı, ispat için bin şahit.»

○

Bütün günahlarını başkalarına taşır;
Sonra sen temize çık. Bu sığar mı kitaba?
Kimsenin tavuğuna dedik mi bir kere «Kışt!»
Dilimiz alışmamış kalb kırıcı hitaba.
Yalnız bir budala var, en az ninemle yaşı;
«Dâvâ için bir kadı, ispat için bin şahit.»

Salâhattin KUTLU

— Ağzın dert görmesin, yaşa, varol! diye bağışıyorlardı.

Başıma gelecekleri düşün- dü- şüne bir kâğıt daha çektim ö- nüm:

— İnsafsızca saldıran muhale- fet, yaptıklarımızı küçümstüyor arkadaşlar. Onların baltalama hareketlerine cevap olarak, bu muazzam tesisten bir kaç rakam da vereyim size!

Alkış uğultuları arasında tari- felerdeki bütün rakamları sıra- layıp:

— Türkiye'de perakende satış fiyatı 500 kuruş olup, reçetesiz satılmaz'ı da ekleyerek, arkadaşla- rımın tebrikleri, dinleyicilerin tez- zahüratı arasında kürsüden in- dim.

Beni törene dâvet edenlerden biri:

— Yahu neler varmış sende? dedi. Bundan sonra yakını kur- tarmazsın bizden.

Bir başkası:

— Sağlık Bakanı konuşsa, bu kadar tıbbî terimi bir araya ge- tiremezdi, dedi. Partiye girsene sen...

Öbür üçü, giriş beyannamele- rimi bile doldurup hazırlamış:

— İstikbalin parlak, diyorlar. Milletin, memleketin senin gibi bilgili konuşmacılara ihtiyacı varken, köşeye çekilip oturmak yakışır mı?

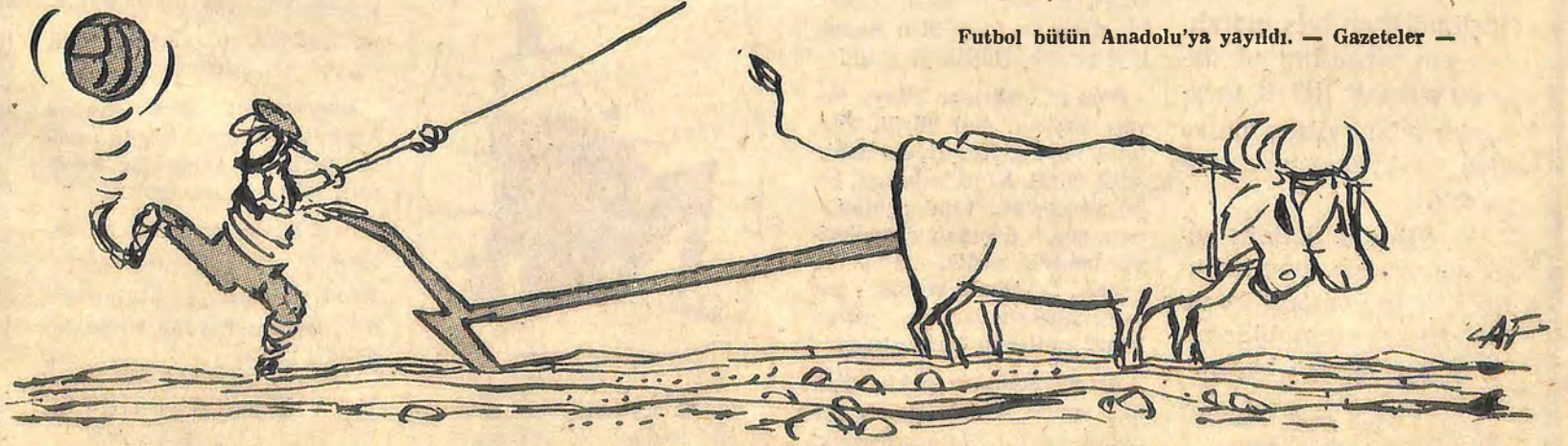
Geçenlerde bir temel atma tö- renine daha götürdüler. Fakat evden acele çıktığımdan, ilâç ku- tularını yanıma almayı unutmu- şum. Allahtan yakınlarda bir ec- zane buldum da, yüzümün akı ile başarılı bir konuşma yaptım.

Parti sekreterlerinden biri:

— Aman, diyormuş benim için, konuşma provalarına evinde de devam etsin, gelecek seçimlerde Meclise sokması bizden.

Vedat SAYGEL

Futbol bütün Anadolu'ya yayıldı. — Gazeteler —

Yazısız

geçmiş zaman olur ki...

Yusuf Ziya ORTAÇ

Toprak

OSMANLI İmparatorluğu, asırlar boyunca köylüyü toprağa verdi. Cumhuriyet, toprağı köylüye verelim diyor.

«Efendi», Türk köylüsünün yirmi yıl evvelki sıfatıdır. Bu inkılâp edebiyatının hakikat olması için çeyrek asır beklemek lâzım geldi.

O, bizim için, Yemen'de, Arnavutluk'ta, Kafkasya'da, Çanakkale'de, Filistin'de, pazarlıksız can vermiştir. Biz ona, bir avuç tarla vermek için, kitapların barikadı arkasından bütün nazariyelerin kurşunlarını, güllerini yağdırıyoruz!

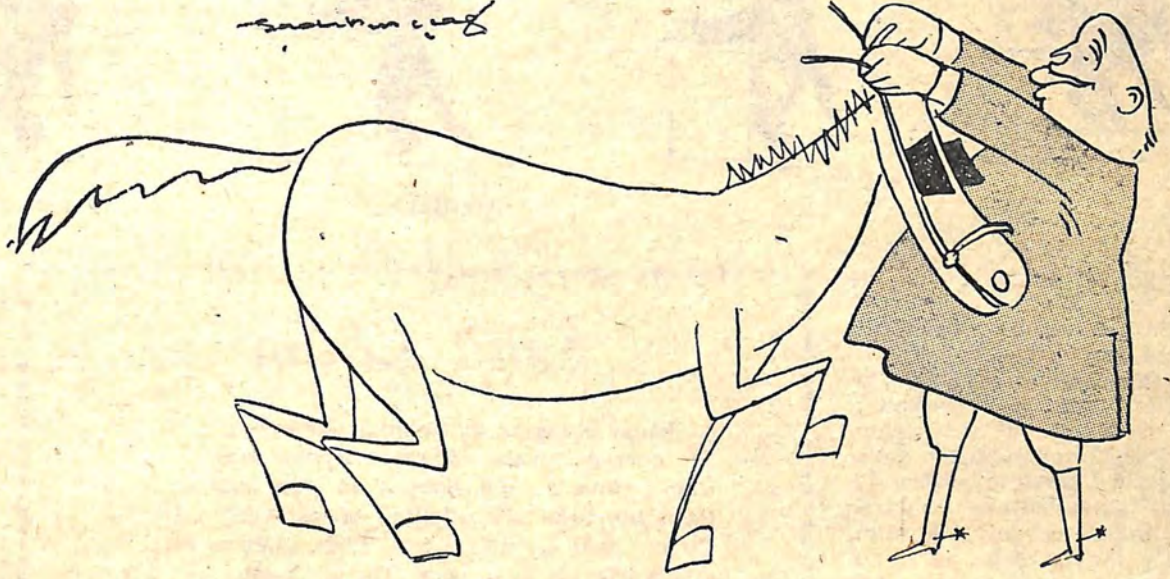
Harbte, düşman ordu-
siyle o boğuşur; sulhte,
çekirge ordusuyla yine o!

Apartmanlarımızın temel harcı onun alın teriyle yağurulmuştur. Kaloriferlerimizde yaktığımız kömürü, yeraltı zindanından onun kazması söküyor. Ekmeğimizde onun buğdayını yiyoruz, tence-remizde onun pirinci.. Çanakkale, onun göğsüdür; Sakarya onun şahdamarı!

Sıtmanın sarı derisine bürünmüş o yarı çıplak insan, bizim vatandaşımız olduğunu söylemekten... Hayır, söylemekten değil, düşünmekten bile utandı. Biz ona, yirmi beş yıl, davullu zurnalı tören meydanlarından: «Efendimiz» diye haykırmaktan utanmadık.

O, Türk milletinin onda dokuzudur. Onu kaldırırsınız, Türk vatanında ne kalır? Dört otomobille sekiz apartmandan başka!

Yusuf Ziya ORTAÇ
24 Mayıs 1945

Bağhyor mu?.. Çözüyor mu?

KURTARICILAR

HEPİNİZ yakın tarihimizi biliyorsunuz: Kaç kere kurtulduk?... Geliniz, sayalım: Bir gün, İstanbul bayrak bayrak sevindi. Hürriyet ilân edildi dediler. İstibdattan kurtulmuştuk.

Türk basını, ilk şehidini bu hürriyet günlerinde verdi: Kurtarıcımız Ahmet Samim'i Köprü başında vurdular!

Sonra, kurtuluşlar devam etti: Bosna-Hersek'ten kurtulduk, Trablus'tan kurtulduk...

Hayır, hayır, bize başka bir kurtarıcı lazımdı. Muhalif parti, Hürriyet ve İtilâf: İşte o aradığımız kurtarıcı benim, dedi. İktidara geldiler: Hem İttihatçılardan kurtulduk, hem Rumeli'den. Bulgar orduları Çatalca'ya kadar dayandılar.

Aman bir kurtarıcı diyor-
duk!

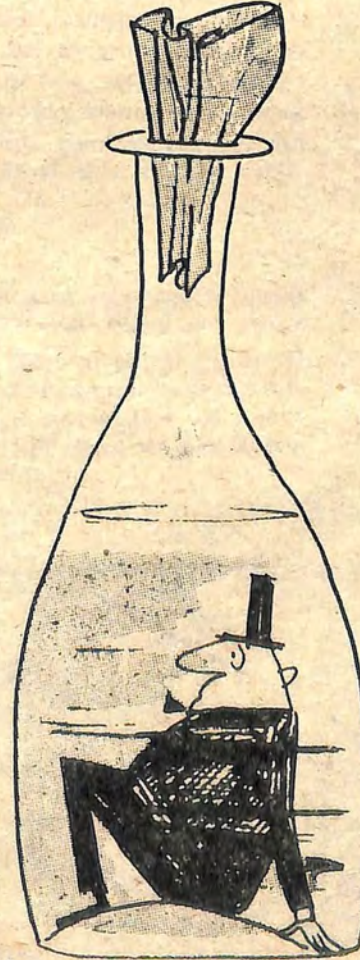
Enver Bey Bâbü'lî'yi bastı. Ordunun başına geçti. Oooh, bir daha kurtardı bizi: Rume-
li'yi verdik, Edirne'yi aldık!

Sonra?... Birinci Dünya Savaşı başladı. Asıl büyük kurtuluş buydu: Her ev, en az bir şehit verdi. Kimi babasını, kimi kardeşini, kimi oğlunu... Sonunda, düşman çizmeleri-
ne İzmir'i verdik, Adana'yı verdik, İstanbul'u verdik... Bu sefer kurtarıcılarımız yalnız kendi canlarını kurtardılar!

Artık vatanımız yoktu. Yal-
nız, süngü altında yaralı bir millet vardı. Ne yapacaktık,

ne olacaktı halimiz?... Bir kurtarıcı, bir kurtarıcı, bir kurtarıcı arıyorduk.

Bir adam çıktı: Ben sizi kurtaracağım, dedi.

Karışık zeytinyağı işini yapanlar bulunamadı. — Gazeteler —

Bu, karlı dağ güneşinden kızgın çöl güneşine kadar cephe cephe yanmış tunç adan-
dan korkmadık. Çünkü kaybe-
decek hiç, hiçbir şeyimiz yok-
tu artık!

O, sözünde duran tek kurtarıcımızdır. Sahiden bizi kurtardı. Yalnız Yunan ordusundan değil, yalnız İngiliz, Fransız, İtalyan ordularından da değil, asıl düşmandan, içimizdeki kapkara düşmandan da kurtaran odur.

Kurtulmuştuk. Artık kurtarılacak bir şeyimiz yoktu. Artık kurtarıcı beklemiyorduk...

Olmadı!... Onun ölümünden sonra bir daha bizi kurtarmak istediler. Hâlâ bizi kurtarmak isteyenler var ve hâlâ, hâlâ, hâlâ kurtarıcı arıyoruz.

Dün, Demokrat Parti, memleketin gözünde ve gönlünde bir kurtarıcıydı. Bugün, Halk Partisi bir kurtarıcıdır.

Bakıyorum: Dün elinden kurtulduğumuz, bugün ense-
ler gerilmiş, gerdanlar kasılmış, tekrar kurtarıcı!...

Asıl büyük kurtuluş ne zamandır, biliyor musunuz?... Kendi kendimizi kurtardığımız, kurtarıcılardan kurtulduğumuz gün!

Yusuf Ziya ORTAÇ
5 Kasım 1959

Ankara

BİR GÜRÜLTÜLÜ KİTAP'CIK

Kitap satışı düzenine göre çok satıldı. Adı, Onlar Uyanırken... Yazarı, Çetin Altan...

Efezin Yedi Uyuyanını uyandırırdu gürültüsü, ama ne Efezin, ne başka yerlerin uyuyanı pek kalmamış.

Falsolu, nota benden gelecek. Üzülüyorum da Akbaba'm, benden gelecek diye. Reaksiyoner pozuna geçmek üzüyor insanı. E, nasıl geçmiyeyim biraderler, nasıl geçmiyeyim?... Ha?...

Muhakkak ki, vülgarizasyon kitaplarının yazılması lazım, herkesçağzı anlasın diye dünyanın dümenini, herkesçağzı aydınlansın diye...

Ama bu «Onlar Uyanırken» in uykusu da, uyanışı da «hafif»...

Dünyaya ait kısım gene çekilir. Bir «tarihçe» var, bir bilgi kabuğu aktarma gücü var. Fransız dilinde, göz atılmış kitapların «bir sıkımcı» sı var! Üslup oldukça «kolay», bazı yadırgatıcı deyimlere rağmen: «İhtiyar gemi»... Tam «vieux navire» in harf be harf çevirisi...

Türkiye'ye ait kısma gelince... El kitaplığından çıkıyor ve yer yer zevksiz saldırma yazıları halini alıyor:

«Her komprodorun cebinde bir garsoniyer anahtarı şingirdardı ve bu garsoniyerleri ziyaret edenlerin çoğu da yakın arkadaşların karıları olurdu» v.s...

Bu bir düşünür üslubu değil Akbaba'm. Sen hiç bu üslubu Montesquieu'de, Volter'de gördün mü?... Sen hiç bu üslubu, vülgarizasyon eserlerinin önderi Gustave Lebon'da gördün mü?... Ben de görmedim... Robespierre'de de görmedim. Mao'da da görmedim... Rahatsız etti beni... Bir zamanlar, Dünder Seyhan'ın, canlı tarafları olan «Gölgedeki Adam» eserinin bir kısmında da böyle bir kısımdan rahatsızlanmıştım. Hani, enine boyuna, lezzetle baktakhaneleri, oraya nasıl adam sü-

rüklendiğini ve nasıl cascavlak soyulduğunu anlatan kısım. Karıştın «Gölgedeki Adam» ı görürsünüz!...

Bu, «Onlar Uyanırken» in en hafif taraflarından biri de, ister el kitabı olsun, ister kafa kitabı, sosyalizmin, «lacune» (boşluklar) lerini, hiç ele almaması... O «lacune» lerin kısa bir savunmasını dahi yapmaması. İşine gelmeyebilir yazarın, ama gene «tedbir üzere» yapması gerekmiyor mu?...

Bir de sosyalist denen yaratığı, insan oluşunun dışında, hatanın üstünde sayması... Böylece, gene bir «salvator» sınıfı, (kurtarıcı) yaratma eğilimi... Bıktık bre salvatorlardan... Hiçbir şeyden bıkmadığımız kadar bıktık...

Sosyalizm üzere ilk kitabının daha «ağırlıklı» olmasını dilerdim, daha az şingirdayan bir ağırlıklı!...

İŞİN TUHAFI

Bir kaç arkadaşla bu kitabı konuştum. Dedikleri:

— «Hakkın var, ama Çetin'e dokunma... Dokunursan...»

Bir kere dokunuyorum yazara, kitabına dokunuyorum. O da mı yasak? Hani o kuracağımız ideal dünyada, o da mı yasak? Hem de şimdiden... Onun dokunulmazlığına kişi olarak, Meclisler bile dokunamamış... Ben nasıl dokunurum?...

Esere gelinece... Tekrar ederim, hafif... Öyle «vülgarizasyondan» ötürü falan değil... Bir el kitabı için fazla saldırgan ve fazla kolay kaçmış bir kitapçağız!...

«Çetin'e dokunursaan...»

Bu tehdit havası, o kadar, o kadar eski ki, a benim eski düzenin dümen suyunda yeni dünyacılarım. Demek ki, sistem, âdemoğlunun oluşunu pek değiştiremiyor!... Zaaa-vallı sistem!...

BURHAN BELGE

Bir kaç gazetede, bir kaç kuru satır. Burhan Belge'nin ölümü haberi...

İçim burkıldı. Eli kalem tutan biri daha göçmüştü. Söyliyeceklerini biliyorum ahbablar... Ama bazı adamlar vardır. Örneğin Vadim. Hani Brigitte Bardot'nun eski eşi. Bir zamanlar Andre Gide gibi büyük bir

Mektubu

yazar ona «Zekâ» lâkabını takmışmış.

— «İntelligence» nerde? diye sormış, o olmadığında!...

Halbuki sonradan... Bir Fransız dostum bana Vadim'i, bir çırpıda açıkladı:

— «Özü yaptığından kat kat üstün...»

Burhan Belge de öyleydi! Onu, iktidarın savunucusu kalem diye alırsanız, pek yeterli tutarlı bulamazsınız... Ama dost olarak son derece zarıftı. Sohbeti vardı. Terbiyesi vardı. Nezaketi vardı. Okumuşluğu ve hazmetmişliği vardı.

Ve muhayylesi vardı. İnanın karışındakileri, «les maitres d'un pays» (kendi deyimidir), olarak, Yeni Çağ'ın dükaları, prensleri gibi görmek istiyordu... Ve görüyordu da!

Kendini aldatamadığı zamanlar da oluyordu. Yaise kapılmamak için, işi espiye vuruyordu. Onca hoyratlığı hazmedecek adam değildi...

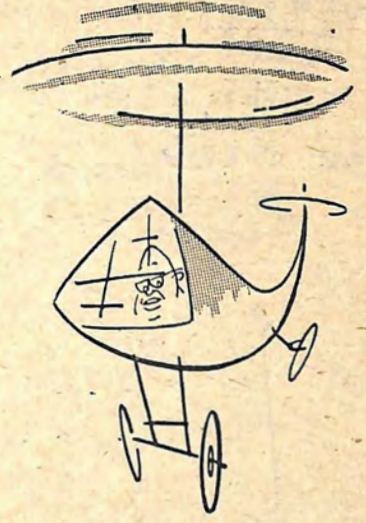
Hayatın ufak zevklerini büyütmesini bilen adamdı... Ve benim için, bu ortamın çok «başka olabilecek» insanları nasıl «kırpıtığının» sembolüydü.

Bütün zarafetini göstermek imkânını tutukluyken buldu. Onu Nümune Hastahanesinde ziyarete gitmişim. Oraya aktarmışlardı Kayseri'den. Herkes sarartılı, solmuşluklu, vızıltili, sızıltiliyken etrafında, o, garip bir Hedonist filozof ve salon adamı olmağa devam ediyordu. Kahvesini gene tiryakice pişiriyor, gelen izyaretçilerine sadece etrafındaki duvarlar yokmuşcasına, edebiyattan, tarihten, felsefeden söz açıyordu. O sırada bastırılmış olduğum Halk Şairleri Antolojisinin önsözünü, o bana dikte etti diyebilirim!... Kendisine minnettarım!

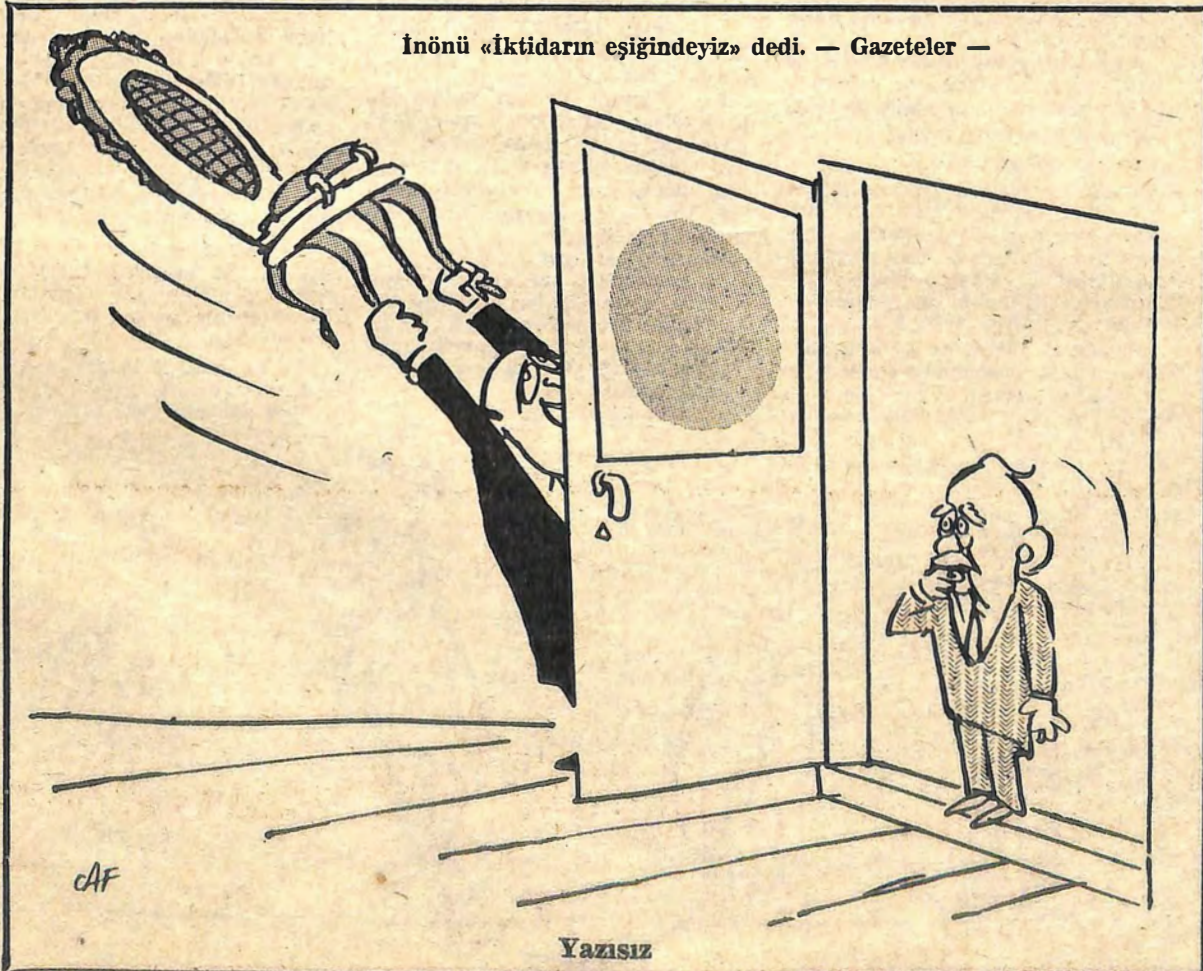
Şimdi, bütün hatâların, iğvaların, ufak tefek zevklerin dışında, çok rahat uyumasını isterdim!... Bu bir kaç sözü yazmasam, ben rahat uyuyamazdım.

Nimet ARZIK

Trafik kontrolü için helikopter düşünülüyor. — Gazeteler —

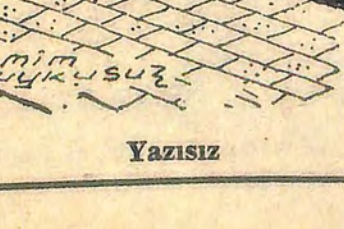
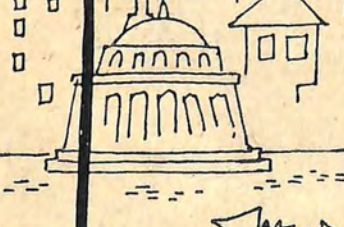
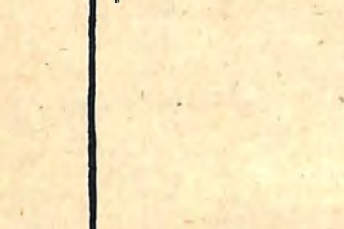
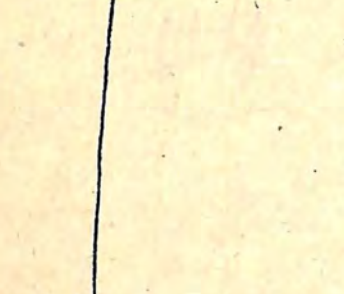
İşcan — Çok şükür, iyi ki ayakım yerde değil!

İnönü «İktidarın eşliğindeyiz» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

KARANFİL
OYLUM OYLUM,
GELİYOR
SERVİ BOYLUM!!

Yazısız

ŞİMDİKİ alfabeleri bilmem ama, bizim zamanımızdaki alfabelerin ilk sayfasında, «Uyu uyu yat uyu» diye yazardı... Öğretmenimiz olsun, biz kırk çocuk olsun, ne şevkle, ne iştahla okurduk bu cümleyi... Hele öğretmenimiz, ikide bir bu cümleye döner:

— Oku bakalım Ali o cümleyi! dendi.

«O cümle» dendi miydi, sınıfın en tembeli İhsan bile:

— Uyu uyu yat uyu, der, bülbül gibi şakırdı.

Sonra öğretmenimiz, anlatı anlatı bitiremezdi uykunun faydalarını...

— Çocuklaaar, uykuda vitamin vardır, çocuklaaar uykuda yağ vardır!... Uyku kadar güzel, uyu kadar vücudü dinlendiren, uyu kadar insana yarayan bir besin daha yoktur yeryüzünde... Uyuyun çocuklar, uyu-yun, nah işte böyle!...

Elinde değneği, sandalyasına oturur, kollarını masaya dayar, başını ellerinin arasına alır, biraz sonra da horlamağa başlardı... Arada bir, yaramazın biri gürültü edecek olsa, öğretmenimiz horlultuyla karışık:

— Uyu uyu yat uyu, diye bağırırdı. İlkokul birinci sınıf çocuğu... Karşısında biri horuldaya horuldaya uyur da, gözleri nasıl açık durur? Hele öğretmen, bu horultu esnasında:

— Otuz kere yazın o cümleyi, derse?

Uyu uyu yat uyu, bir... Uyu uyu yat uyu, iki... En uykusuzlarımız bile, onuncuyu zor bulurduk. Yedinci de kollarımız uyuşur, sekizincide parmaklar, dokuzuncuda gözler süzülür, onuncuda inceli kalınlı horultular yükselirdi sınıftan.

«Uyu uyu yat uyu!» Teneffüs zili çalar, ders zili çalar, biz hâlâ uyuyoruz. Arada bir kapı vurulunca, öğretmenimiz:

— Gel, diye bağıracağına, uyu uyu yat uyu, diye bağırırdı.

Paydos zili çalarken, hepimiz uğuştura uğuştura gözlerimizi açar, kitaplarımızı defterlerimizi toplardık. Öğretmen:

— Yarınki ödevinizi biliyorsunuz değil mi çocuklar? diye bağırdığında:

— Biliyoruz öğretmenim, derdik. Uyu uyu yat uyu'yu beş sayfa yazacağız.

Sene sonu geldi. Sanki alfabe, ne yaptığımızı, ne yapmamız gerektiğini biliyormuş gibi şu cümle ile bitti:

«Karga karga gak dedi»

«Müjde alfabe bittii!»

Alfabemiz, bizi bir kış uyuttuktan, karga gibi gaklata gaklata kendimizden geçirttikten sonra, sanki çok yorulmuşuz gibi bize, bitti müjdesi çektiyordu... «Müjde alfabe bittii». Aman ne yorulduk, ne yorulduk... Müjdeler olsun ki uyu bitti...

Heyhat ki, bitmemiş bizim uyu... İlkokul iki, «Vücudumuz Ünitesi» ve arkasından hemen uyu... Hem bu seferki daha bilinçli, daha ilme uy-

Uyu uyu
yat uyu

MUZAFFER İZGÜ

gun. Grafikli, saatli. Kocaman bir daire, dairenin bilmem kaçta kaç karanlık, kaçta kaç temizlik, ders, çanta hazırlama v.s. Yanında da saatleri yazılı. Tepesinde de, «Bir Öğrencinin Günlük Vakit Çizelgesi» diye yazılı. Öğretmen sorar:

— Bu nedir evlâdım?

— Akıllı ve çalışkan bir çocuğun günlük vakit çizelgesi efendim.

— Akıllı ve çalışkan bir çocuk günde kaç saat uyumalıdır?

— Onbeş saat uyumalıdır efendim.

İşin gücün ne, uyu uyu yat uyu! Neyse, olduk üçüncü sınıf. Sanki kurtulduk mu, uyu uyu yat uyu'dan.

«Sağlığımız Ünitesi»...

— Sağlığın başı nedir çocuklar?

— Uykudur efendim.

— İyi bir uyu nasıl uyunur?

— Önce kafadan her şey atılır efendim, sonra sırt üstü uzanılır, kollar gevşetilir, baş yükseltilir, vücut koyuverilir. Tatlı bir gerinme, hoş bir esneme ve dalgış...

— Uyu ne ile ölçülür çocuklar?

— Derin uykuyla ölçülür efendim. Uykunun ancak üçte biri derin uykudur, gerisi kaba uykudur. Derin uykuya varabilmek için, günde en az onbeş saat uyumalıdır ki, bunun beş saatı derin uyu olabilsin!

— Şimdi size bir tahrir ödevi veriyorum, yarına yazıp getireceksiniz. Konu: Uykunun faydaları...

Akşam ödevin başına çökülür:

1 — Uyu şişmanlatır.

2 — Uyu güzelleştirir.

3 — Uyu zihin açar.

4 — Uyu insanı dinç yapar.

5 — Uyu metabolizmayı düzenler.

6 — Uyu.....

7 — Uyu..... derken, kalem bir yana düşer, defter bir yana... Nasıl düşmesin ki, bu kadar insana faydalı, insanı güzelleştiren, dinçleştiren, şişmanlatan, çalışkanlaştıran şeyi yazacağına, bizzat içinde yaşa, daha iyi değil mi?

Uyu uyu yat uyu!...

Ah analarımız babalarımız!... Sanki onların kabadatları yok mu hiç şu bizim uyanmamamızda? Sizleri bilmem ama, benim anamdan duyduğum ilk söz yine bu uyu uyu yat uyu olmuştur:

Uyusun da büyütün ninni

Tıptış tıptış yürütün ninni! Baba'dan, anne'den önce uyu'yu öğrenmişim ben. Elim ağzımda:

— Uyu uyu, eee, eee, der dururmuşum.

Ben böyle dedikçe, anam beni bağrına basar:

— Aman Allahım, ne akıllı olacak bu çocuk ne akıllı, dermiş. Ah benim tosun oğlum, ah benim aslan oğlum, amanın komşular, bizim çocuk bir akıllı, bir akıllı ki sormayın. Günde tam 23 saat uyuyor. Küçükken de öyleydi yavrucağım, uyardırır uyandırır meme verirdim. İnanmazsınız, bu akşam yemeğinin yarısını uyurken yedi. Çok, çok akıllı bir çocuk olacak benim kuzum. Dün de kapının önünde koşmaca oynarken ayakta uyumuş da, ablası yakalamış.

Ya ben beş yaşındayken babamın o çatık kaşları:

— Sen daha uyumadın mı kelp!

— Uyudu babası uyudu.

— Hele bir uyumasın, öcülere veririm onu!

Karşında çatık kaşlı bir baba, babanın ardına gizlenmiş ne olduğu belli olmayan bir öcü, koca kulaklı mı, koca ağzılı mı, gel de uyuma?

Uyu uyu yat uyu!

Aradan yıllar geçti. Alfabenin öğrettiği ilk cümle, öğretmenimin iştahlı iştahlı çektiği uyu konferansları, anamın tatlı ninnileri, babamın çatık kaşları ve ardındaki öcüsü hâlâ uyutuyor beni.

Memur oldum... Şöyle başımı koyacak yarı sert bir yer bulmayayım, önce anamın o, «Uyusun da büyütün...» diyen şefkat dolu ninnisi geliyor kulağıma, sonra alfabenin o ilk cümlesi dans ediyor gözlerimin önünde, daha sonra öğretmenimin «Nah işte böyle uyuyun» diye masadaki horlayışı geliyor aklıma, babamı görüyorum, hem çatık kaşlı, hem de öcülü, dudaklarımdan —Bugün git, yarın gel— kelimeleri dökülüyor ve kendimden geçiyorum...

Ve inanır mısınız, son günlerde ayakta bile uyumağa başladım.

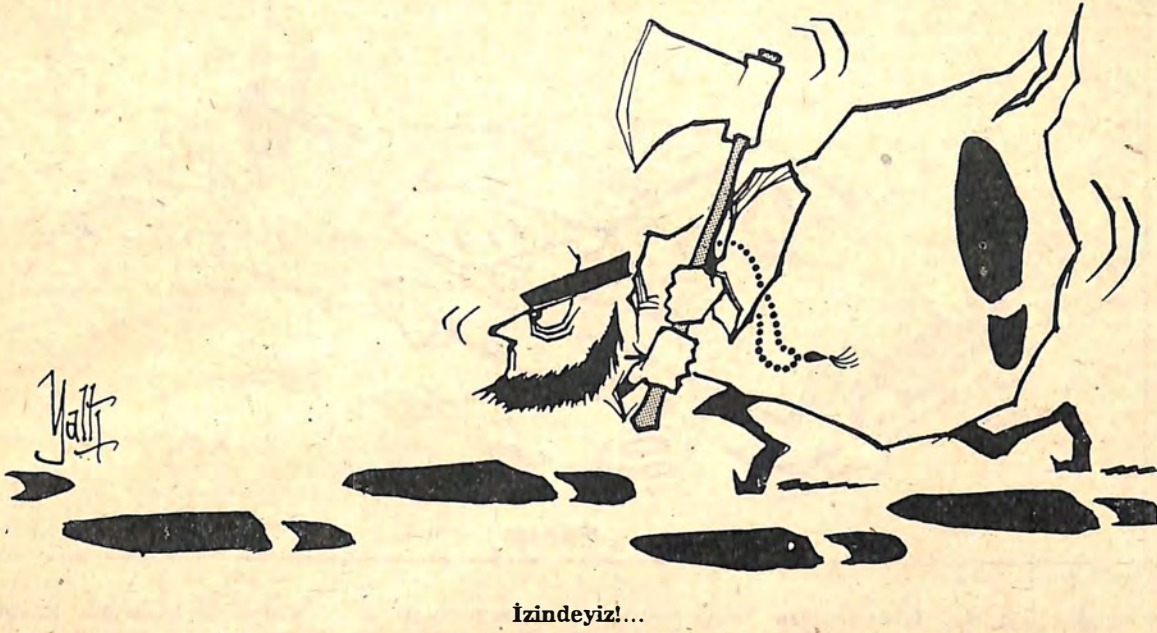
Sağ olsunlar, var olsunlar beni böyle ayakta uyutanlar... Nur içinde yatsınlar...

Oh ne güzel Türkiye'm, Havası, denizi, suyu, Uyu uyu yat uyu!...

Yazısız

İzindeyiz!...

YEDİ

PAZARTESİ

Bir huzur aramıyor!

A.P.'ye göre memleketin huzura kavuşması için, A.P. gelecek seçimleri de A.P.'nin kazanmasıyla mümkündür.

C.H.P.'ye göre memleketin huzura kavuşması için, A.P. gelecek seçimleri kaybetmelidir.

C.K.M.P.'ye göre memleketin huzura kavuşması için, C.K.M.P. iktidara gelmelidir.

M.P.'ye göre memleketin huzura kavuşması isteniyorsa, bütün partiler Bölükbaşı'nın liderliğinde birleşmelidir.

T.I.P.'e göre memleketin huzura kavuşması için, iktidara sosyalistlerin gelmesi gerekmektedir.

Huzur, huzur, huzur... Herkes kendince huzuru arıyor. Fıkra'yı bilirsiniz belki, Yokluktan kıvranan fakirin evine, gece yarısı hırsız girer. Çalacak bir şeyler bulmak için odaları dolaşırken, düşünceden bir türlü gözüne uyku girmeyen adamcağız tıktırtyı farkedip kalkar ki ne görsün? Kendinden daha zengin görünümlü biri, köşeyi bucağı araştırıp durmuyor mu? Utana sıkıla adamın yanına sokulup:

— Boşuna zahmet etme kardeşim, der. Senin aradıklarını, ben doğdum doğalı bu evde göremedim!

SALI

İşbirliği

Amerika'da yapılan bir ilmi araştırmanın raporu: «Cinayetlerin yüzde yetmişsekizi eş-dost arasında işleniyor.»

Ve raporu yayınlayan gazetemiz bunun ardından yerli haberleri veriyor:

«16 yaşındaki kız, ablasını sopa ile öldürdü!»

«Aralarında akrabalık olan Dünder ve Âdemhan aileleri, kan davası yüzünden beşer kayıp verdii!»

«Üvey kızı ile oğlunu öldürüp intihar etti!»

Alt alta sıralayıp, hesabını yapalım şimdi: Bir, üç, elde var hiç. Bu biri de aşağı ineriz, eder onüç!

Eee, ne oluyor demeyin artık. Batılı ilim adamları cinayetler konusunda rapor düzenliyor, bizimkiler de ilme hizmet için husum akraba birbirine giriyor!

ÇARŞAMBA

Vah, vaaah!

1950 seçimlerinde iktidardan düşen C.H.P. 44 yaşına basmış. Bu münasebetle bir konuşma yapan sayın İnönü de, durumu şu sözlerle açıklamış: «C.H.P. iktidarın eşiğindedir.»

Gelin de üzülmeyin bakalım. 1950 nire, 1967 nire? Bir hayır-sever çıkıp da, C.H.P.'yi 17 yıl önce düştüğü eşikten hâlâ kaldıramadı mı bre?

PERŞEMBE

İsmi bizden

Tamamlanmayan yol inşaatı için halk, Sağmalcılar'da yürüyüş yapacakmış.

Bilirsiniz, bu gibi olaylarda gazetelerimiz hemen yürüyüşlere ilgi çekici birer isim takarlar: Ölümlü Yürüyüşü, Sessiz Yürüyüş v.s.

Yolu olmayan Sağmalcılar'da

Yazısız

GÜN

yapılacak yürüyüşün ismini de biz takalım: Yolsuz yürüyüş!

CUMA

Kız evi, naz evi!

Devlet Personel Dairesinin istatistiklerine göre, İstanbul Belediyesinde çalışan 1211 bekâr hanım memur, koca bekliyormuş.

Bir de Belediye dairelerinin ağır çalışmalarından yakınırsınız. Oysa «Kız evi, naz evi» diye bir söz vardır halk dilinde. Eh, Belediye kız evi, memure gelin adayı... Bu böylece açıklandıktan sonra, muameleden kolay kolay çıkar mı müracaatçının evrağı?

CUMARTESİ

Başlangıç ve sonuç

«İkili görüşmelere başlanıyor.» «Görüşmelerin yapılacağı Keşan hazırlanıyor.»

«Başbakanlar seviyesindeki toplantıya katılacak olan heyetler, İpsala'da toplanıyor.»

Toplantıya verilen isim: «Zirve!»

«İki taraf da umutluyuz dedi.» «İlk görüşme görüşmeler olumlu bir sonuç vermedi.»

«Yunan Başbakanı Enosis'ten başka çözüm yolu kabul etmiyeceklerini söyledi.»

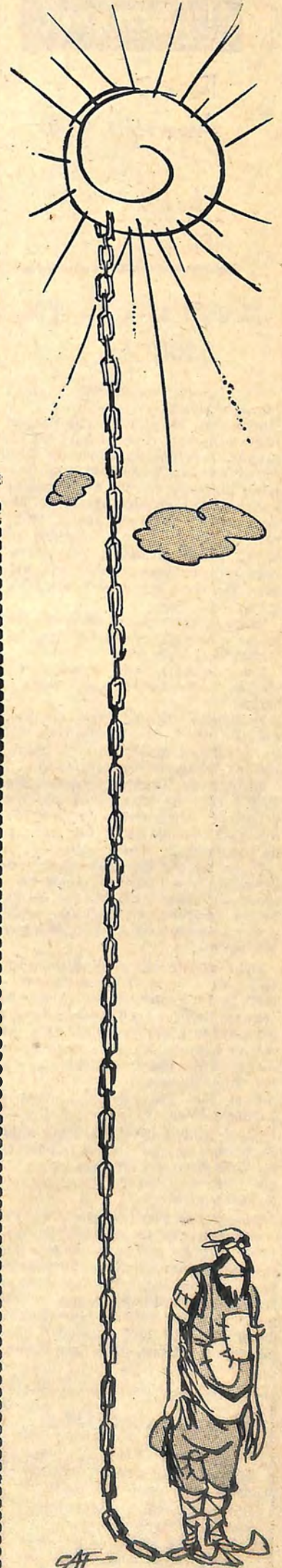
Ama bu kadarı da, «Zırva!»

PAZAR

Zevkler ayırır

Meraklı bir gazetecinin yaptığı araştırma, çeşitli ülkelerdeki insanların hafta sonunu nasıl geçirdiklerini ortaya çıkarmış. İşte bunlardan bir kaç: «Amerika'lı, balık avlar. İngiliz, bowl; Rus satranç oynar. İspanyol, boğa güreşine gider; Güney Amerika'lı, ihtilâl tertip eder.»

Bizden bahsetmeyi o unutmuş ama, sevabına biz söyleyelim: Türklere gelince; futbol maçlarını kaçırmayan vatandaşlarımız, sporu savaşa çevirmek için elinden geleni yaparak, sportmenliğe ücretsiz hizmet eder!

Güneşe mahkûm!

İNGİLTERE NOTLARI

Reşit Aşcıoğlu

Yılbaşı için bir yer lütfen...

Burada pazar gazetelerini okumak oldukça zevkli.

Dünyanın 80 yerinde muhabirleri olan ve hayvan kesimi insani mi yapıyor, konusundan tutun da dünyanın dört bir tarafındaki insan katliamı hayvani mi oluyor konusuna kadar çeşitli problemleri enine boyuna inceleyen, kapağı renkli, takriben 40 sayfalı, en âlâ dergiden iyi ilâveli pazar gazeteleri, her okuyucuya eşit derecede olmak üzere, haftada bir dağıtılan değerli bir ikramiye niteliğinde...

Pazar gazetelerinin konuları bu kadar mütenevvi olur da ilânlar onlardan geri kalır mı?

Pazar gazetelerinde rastladığım değişik ilânlardan bir kaç örnek vereyim.

Bunlardan birinde şöyle deniyordu: «Bu yaz villâmı kiralayacak olan, mülkümde dahil gölde balıkları avlama hakkı da verilecek.»

Birinde de, tahttan feragat eden eski İngiliz Kralının adına izafeten yetiştirilen siyah renk «Windsor Dükü» gülleri satışı yarın falanca yerde yapılacaktır, deniliyordu.

Diğer birinde de «İspanya'da geçireceğim yaz tatili için deniz kıyısında şu kadar odalı bir evi olanla benim İngiltere'de önünden nehir geçen şatomu 3 aylığına değiş-tokuş edeceğim.»

Daha ziyade zirvedeki lüks sınıfa ilgilendiren bu çeşit ilânlardan, dünyada bu kadar mesele dururken bahsetmem belki sosyal adalet duygusuna aykırı düşebilir ama, bütün yıl çalışıp didinen «Akbaba» nın da yıldı bir tatile, yani tatil sohbetine elbet ihtiyacı vardır!

Evet, lüks sınıfa giren ilânlardan bahsediyorduk...

Bir zamanlar lüks olan fakat şimdi Avrupa'da orta sınıfın imkânları dahiline giren dış ülke gezileriyle ilgili ilânlardan çoğu da pazar gazetelerinde çıkıyor.

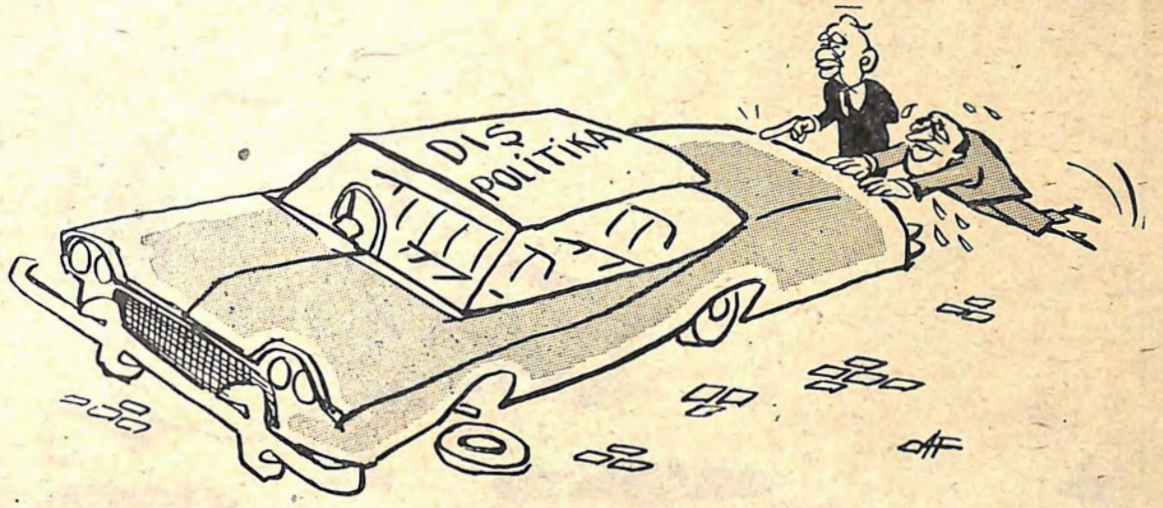
Bu yaz, bir Haziran günü müydü, yoksa Temmuz mu pek hatırlamıyorum, sütunlar arasında, Avrupahların ülkeler arasındaki gezi imkânlarını gıpta ile izlerken «Aaa, yalnız bak» diye söylendim kendi kendime... Temmuz 1967'de olduğumuz halde Temmuz 1968 yazmışlar ilânda dedim. Meğer, 1968 Temmuzun-

Hayat müşterektir

Üniversiteler arası Aile Plânlaması Konferansında, şu sonuca varılmış: «Kadınların yüzde doksanı, geçim sıkıntısından çocuk yapamıyor.»

Şu geçim sıkıntısındaki keramete bakın hele... Analar çocuk derdinden kurtuluyor, babalar dokuz doğuruyor!

İnönü, «Dış politikada hükûmete yardımcı olacağız» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

daki gezi için 1967 Temmuzundan rezervasyon yapmıyorlar mıymış?

Kıt-kanaat günlük geçim şartları insana o günün ötesindeki bir günü görmesine imkân vermediğinden, bir yıl sonraki rezervasyon işine birden akıl erdirmek zor tabii.

Tevekkeli milletlerarası istatistiklerde boyuna ilân edilmiyor bu adamların ortalama yaşama süresi artıyor diye?... Tatiller uzatıyor olacak ömürlerini. Öyle ya, «Gelecek yıldan güzel günler alacağım var» diye o güzel günlere uzanmağa çalışıyorlar zahir!

Gelecek yılın yazını bu yazdan programlaştırma imkânlarına sahip olduklarına göre, yılbaşı gezileri (evet yılbaşında da g neş ve deniz için Fas'a, Tunus'a, İspanya adalarına, ya da kayak için dağcılık merkezlerine gidiyorlar) için işe kaç ay

önce başlamış bulunduklarını siz tasavvur edin. Bir haftaya kadar kahveni Londra'da içeceğim diyen Hitler'in sözleri yanlış çıkmış olabilir ama, bugün Avrupa'da hangi işçi istese kahvesini yılbaşı gecesi, yabancı bir başkentte içebilir.

Ben yılbaşı gecesi için onların program ve plân kampanyasına katılarak herhangi bir yer ayırtmış veya bir gezi rezervasyonu yaptırmış değilim, fakat, eğlencelerimden biri yazı yazmak olduğundan şimdiden söyleyeyim «Akbaba» ya: Bana yılbaşı için bir yer ayırsın!

«BEKLE VE GÖR» SİYASETİ...

T rkiye Başbakanı Demirel ile Yunanistan Başbakanı Kollias'ın buluşması, Johnson - Kosigin buluşmasına benzedi biraz.

Benzerlik, Johnson'la Kosigin gibi ayrı ideolojilere sahip oluşlarında değil... Amaçları bakımından da değil, çünkü birilerinin paylaşmadığı bir ada, ötekilerininki bir dünya.

Benzerlik, bir kasabada buluşmuş olmalarında... Malûm, Kosigin; ben New-York'tan onun ayağına kadar gidemem demiş, Johnson da, ben Washington'dan onun ayağına gidemem demişti de, yarı yolda buluşmuşlardı. Glassboro kasabasında, tıpkı Demirel ile Kollias'ın -Ankara ile Atina arasında yarı-yolda bir kasabada buluşmaları gibi.

Bu yakınlarda Amerika'dan gelen haberlerde, Glassboro yetkililerinin, barış açısından önem taşıyan buluşmada Johnson'la Kosigin'in oturdukları iki sandalyeyi hâtırâ olarak saklamak istedikleri, fakat bu değerli sandalyelerin ortadan yok olduğu bildiriliyordu... Demirel ile Kollias'ın oturdukları sandalyeler de barış anısı olarak mı ortadan yok olacak, ya da kırgınlık nişanesi olarak parçalanarak mı dersiniz?

MAO BİLİR!...

Pekin'de, Kızıl Muhafızlar İngiliz Maslahatgüzarlık binasını yakıp yıktılar. Çin hükûmeti de oradaki İngiliz diplomatlarının memleketten ayrılmalara müsaade etmiyor.

Binbir müracaattan sonra, şimdi beş İngiliz çocuğunun Çin'den ayrılmasına izin vermişler.

Çin'in «Küçük yaştakiler seyredermez» cinsinden hâdiselere sahne oluşu dolayısıyla beş çocuğun Pekin'den ayrılmalara sevindirici. Fakat geride 7 çocuk daha kalmış. İngiliz diplomatları şimdi müracaat üstüne müracaat tazeleyerek onları da İngiltere'ye göndermeğe çalışıyorlarmış.

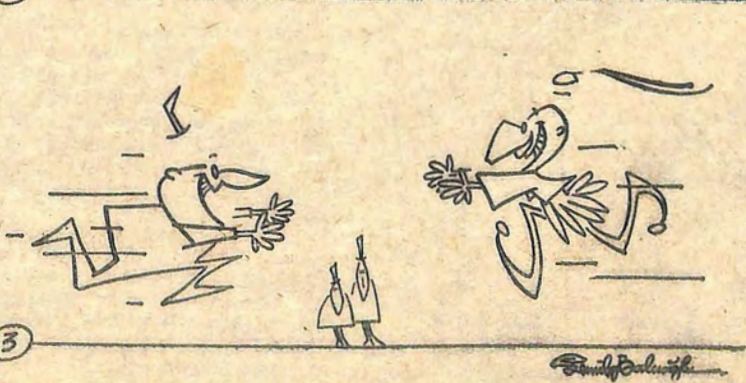
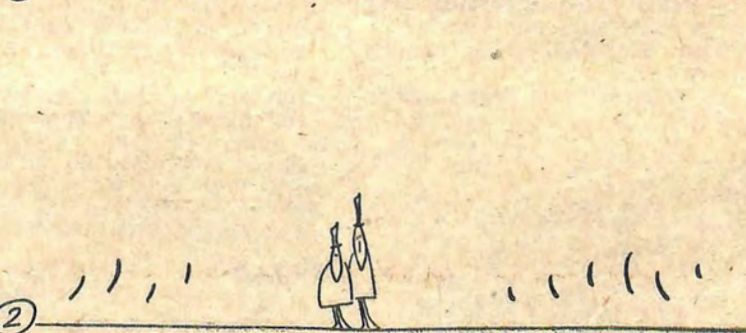
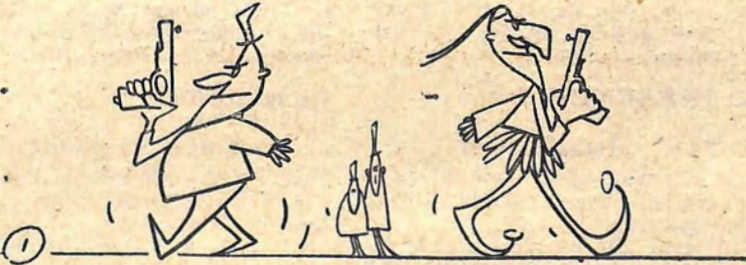
Acele etmelerini boşuna sanmayın, Çinliler cevap verinceye kadar çocuklar yaşlarını başlarını alıp büyürlerse, kimbilir artık İngiltere'yi görmek ne zaman nasip olur?

Reşit AŞCIOĞLU

Bulana aşkolsun

İnönü, «Dış konularda iktidarın yanındayız» demiş.

Öyleyizdir Paşam. İç olaylara gelince, durum birazcık değişiyor. Kimimiz sağdayız, kimimiz solda; bulana aşkolsun her birimiz bir yolda!

Yazısız

YAZA vedâ

- Ben girmiyorum ki,
çıkiyorum!..

Yazısız

GAZETE

DİKKAT!

Ben de
gözü
kalanlar
aşağıdaki
adrese baş
vurup
gözlerini
alabilirler

Adres:

Yazısız

Göz kapatıp açınca
kadar yaz gelip geçti
değil mi kocacığım?

ZEKİ

Yazısız

Anlaşıldı

Futbol maçı başlamadan evvel iki takımdan birinin kaptanı, hakemi bir köşeye çekip: — Arkadaş, der. Sen bizim takımın huyunu bilmezsin... Şayet bu oyunu bize kaybettirecek olursan bizimkiler seni ne yapar bilir misin?...

— Ne yapar?

— Seni parça parça ederler!...

Hakem, bir süre düşündükten sonra cevap verir:

— Anlaşıldı... Siz bu oyunda berabere kalacaksınız...

— Neden?...

— Biraz önce öteki takımın kaptanı da bana aynı şeyi söyledi de ondan!...

#

Denemiş!

Bir aktör, sevdiği güzel bir kıza talip olmuştu. Babası kabul etmiş fakat annesi buna hayır demişti. Haberi aktöre ileten genç kız:

— Annem, aktör olduğun için seni efeme buluyor ve onun için benimle evlenmene razı olmuyor.

Genç aktör dayanamadı:

— Kabahat bende, dedi. O-na karşı öyle davranmamalıydım!

Çiçekler

Kâtip, kapıcıya çıkışır:

— Sana şu pis çiçekleri buraya koy diye kim söyledi Hasan?

Kapıcı cevap verir:

— Müdür beyefendi söylediler...

— Aman ne güzel, ne nefis çiçekler, değil mi Hasan efendi?...

— Ne yapsın, kocası bikini giymesine izin vermiyormuş!...

— Demek beni çok
— Tabii... Kabine

B E N

Hikâyeler anlattım millete senele
Kırk yaşından sonraydı oldum z

Dillere
Serde C

Vatandaşa bellettim işaretimiz k
Vatandaşın kendiyim çünkü elbi

İktidar
Bu seve

Sihhatim bozulsa da başındayım
Olmıyacak duaya katiyen demem

Kim ol
Herkes

Kırşehir'e sığmadım ve hattâ Tü
Alaman'a öğrettim alaturka ye y

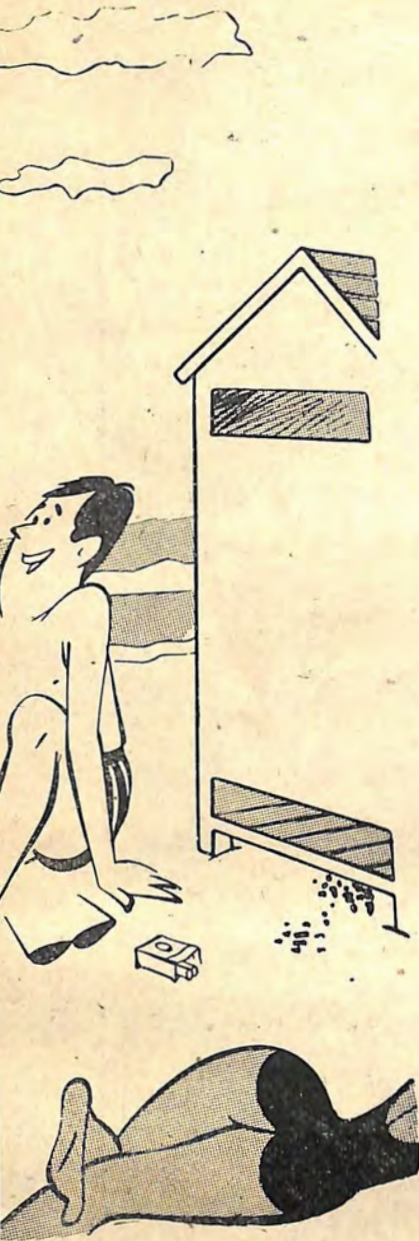
Dans d
Bozulan

Dünyada konuşmanın rekortmen
İşçilerin aşkıyle yer altında bayı

Alaman
Seçimle

Sağ taraftan ziyade sol tarafa e
Boyum uzundur ama yelde kava

Paraya
Tırt, tırt

Erkek — Beni param için sevmediğine yemin eder mîsin?...
Kadın — Ver bin lira, edeyim!...

Demesi kolay

Hizmetçi feryat ederek odaya girer:

- Aman hanımefendi, küçüğü banyoya düşürdüm.
- Kız bana geleceğine çabuk çocuğu çıkarsana!..
- Çıkar demesi kolay, hanımefendi, su el dayanacak gibi değil ki, çok sıcak!...

lan tanıyorsunuz?
nuzum!...

M i M ?

serçe...
oldu benim yazdığım güfte...
lık var, kadın olmalı çifte...

tal...
senelere sabrettim,
azgeçmem iktidara hasretim.
in,

rim değilim huysuz kır at,
rim, ne yaparsın tabiat...

ettiğim konuşmanın raksıdır,
değil arabamın aksıdır...
m,

in bana sempatisi var,
olsa, benim olur iktidar.

n.
mem alkış benim pirimim,
mum var tahmin edin ben kimim?

Samim AGAR

— Küçük hanım, sizinle uygun bir çift oluruz... Bakın, benim de mini-maaşım var!...

Fevkalâde

Karı - koca arasında:

- Kocacığım, balo elbisemi nasıl buluyorsun?
- Fevkalâde!.. Fevkalâde!...
- Kaç yaptırdın?
- Yüz liraya!
- Al yüz lira, bir tane daha yaptır öyle ise!...
- Aaa!... İki tane balo elbisesini ne yapayım?...
- Hiç, ne yapacaksın?... Birisini önden, birisini de arkadan giyersin!

#

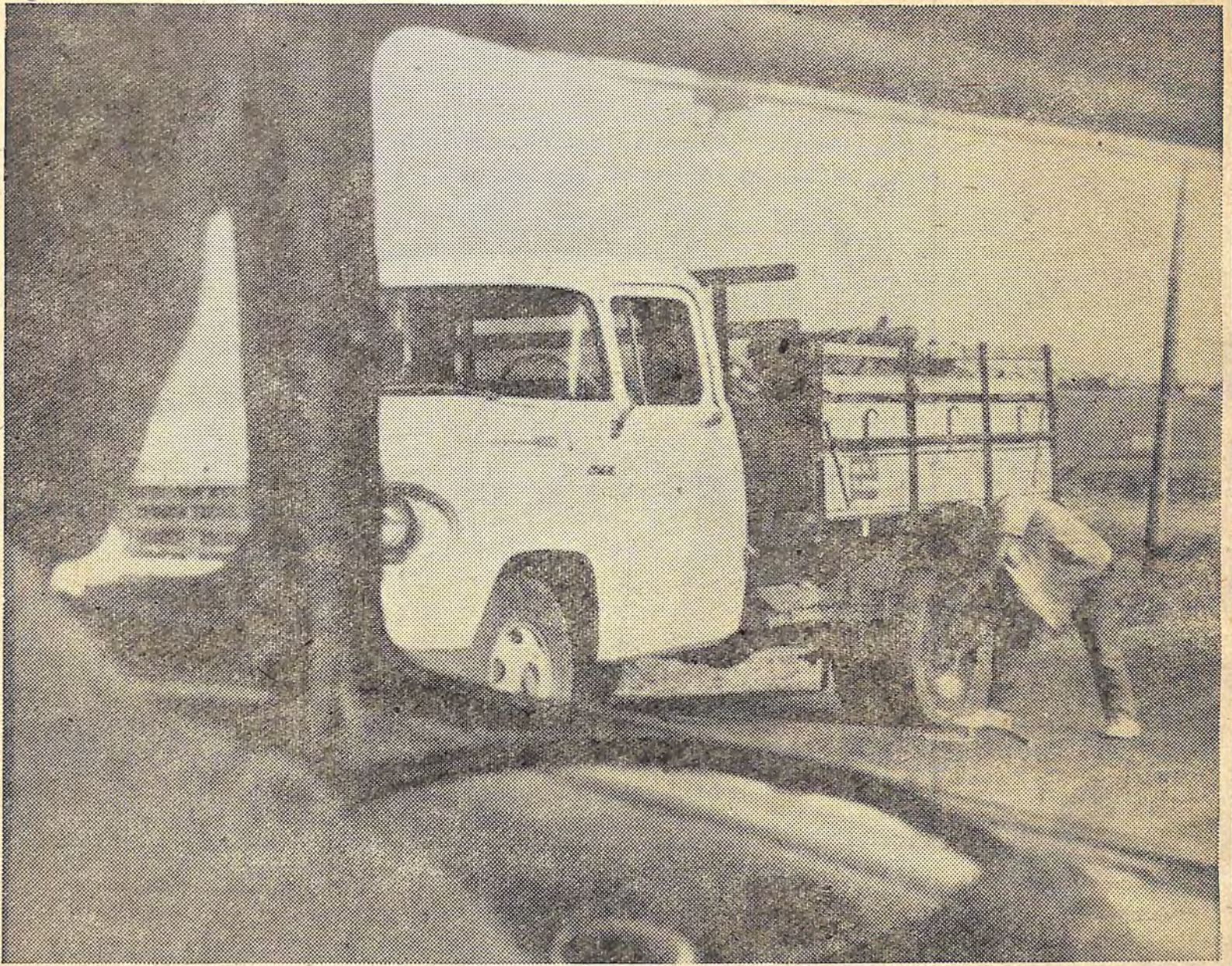
Dul kadının uşağı!

Dul kadın, yeni aldığı uşağa talimat veriyordu:

- Bak, ben, bir hizmetçide neler ararım?... Ne dersem hemen onu yapacak ve haklı da olsa katiyen kendi fikrini söylemeyecektir. Bundan başka...

Uşak, zengin dulun sözünü kesti birden:

- Efendim, zannedersem, yanıyorsunuz!...
- Ne diye yanıyormuşum?...
- Hanımefendi kendilerine hizmetçi mi arıyorlar, yoksa koca mı?

Vah vah...keşke UNIROYAL* alsaydı!

Sağlam ve rahat lâstikler üzerinde yol alırken her şoför arkadaş sık sık böyle lâstiği patlamış vasıtalar rasgelir. Gözü, bu manzaraya takılır. Sonra vah vah, der geçer. Vaktiyle patlayan lâstiklerden o da çekmiştir. Lâstik patlamasının ne dertli, ne kadar can sıkıcı bir iş olduğunu çok iyi bilir.

İşlerinin erbabı olanlar bu duruma düşmemek için şimdi bir tek lâstik seçiyor: UNIROYAL! Evet... UNIROYAL! Terkibinde harika birleştirici CVC bulunan lâstik... Sadece naylon iplik kullanılarak imal edilen lâstik... Isınmaya en mukavim

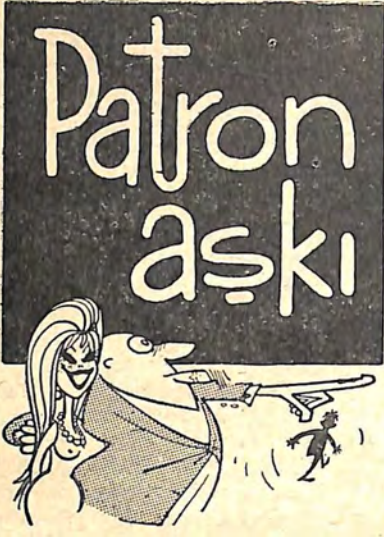
lâstik... Üstün fren emniyeti sağlayan lâstik... Defalarca sırt geçirebilen lâstik...

Siz de vasitanızı UNIROYAL lâstikleri ile donatarak lâstikten yana rahat ediniz.

Yaman şoförün lâstiği

* UNIROYAL, meşhur U. S. ROYAL lâstiklerinin yeni ismidir.

JACK O'Neil'i tanırırsınız her halde. Haydi canım bırakın sakayı... Amerika'da yaşayıp da, Jack O'Neil'i tanımamak mümkün mü? Onu, kendinden iki adım önce giden göbeğinden tanımasanız, ayna gibi parlayan saçsız başından tanırsınız. Saçsız başından tanımasanız, altın dişlerinin arasına sıkıştığı ve dudaklarından düşürmediği kalın purosundan tanırsınız. Hâlâ tanıyamadınız mı? E, siz de çok kalın kafalıymışsınız doğrusu... Peki, ipucu vermeye devam edelim: Ağzındaki kalın sigaradan tanımasanız, zenginliğinden; zenginliğinden tanımasanız, kullandığınız sabunundan mutlak tanırsınız.

Tamam mı?... Ha şöyle... Ne diyor reklamlar? «Doğu'dan batı'ya, kuzeyden güneye kadar herkes Mirriflor sabunlarıyla yıkanır!»

Amerika istatistik uzmanlarının açıklaması da, bu hususu doğrulamıyor mu? «Her vatandaş günde altı saat, otuz yedi dakika, kırksekiz saniye O'Neil müstahzarı kullanır!»

Otoritelerin belirttiklerine göre O'Neil müstahzarları, dünya ile ahret arasında bir köprüdür. Temizlikte O'Neil'in Mirriflor sabunları, traşa O'Neil'in Peau kremleri, diş sağlığında O'Neil'in Rireclat macunları kullanıldığı gibi, ölüm olaylarında bile aklı gelen ilk isim O'Neil olur. Zira firmanın kokulu Vivapret suları ile yıkanmayan bir mevtanın, günahlarından temizlenmiş bir şekilde ahrete gitmesinin mümkünü yoktur!

Ben böyle bir adamın sekreteriyim işte. Görevim, patronun yaşama zevkini idare etmek, viski saatlerini ayarlamak, mezelerini tatmak, otomobille karşısına geçip oturmak, gazino ve barlarda hesabı ödemek, garsonlara bahşiş dağıtmaktan ibaretti. Yılın altı ayını, Fransa'da geçirirdik. Dünyanın dört bucağındaki şirketlerini, bir kartal gözü keskinliğiyle uzaklardan da mükemmel idare edebiliyordu.

O'Neil, nerede bulunursa bulunsun fazla gezip tozmayı, kalabalığa karışıp dolaşmayı sevmezdi. Bununla beraber Paris'e geldiği çabuk duyuldu. İsmi gizlese de, zenginliğini gizlemesinin imkânı yoktu. Madam O'Neil olmak ümidine kapılan seçkin ailelerin kızları, birbirleriyle yarışmasına sardılar çevresini!

Fakat, O'Neil çetin cevizdi! Aşk bile ucuza maletmesini bilirdi. Bu sebeple nereye giderse gitsin, soylu ailelerin geniş hayâllı kızlarına bakmaz, görgüsü kıt, zavallı, basit kızları ise, ağına düşürmeden bırakmazdı! Kendi felsefesine göre, karışık ruhlu olmayan bu kızlar, çabucak heyecanlanmasını da bilirlerdi. Hem mali bir külfet de yüklemeydi insana bu gibi oynaşmalar. Küçük bir ayrılış hediyesiyle, gönüllerini hoş ediverirdi. Bu ayrılış hediyeleri, hemen hemen hiç değişmezdi. Güzel bir kutu içinde bir çift ipek çorap, yanında da dolgunca bir çek!

Verilecek hediyeleri temin etmek benim görevim olduğu için, çoğu zaman bir sekreter gibi değil, dünya gezisine çıkan işportacılar gibi dolaşırım yanından...

O akşam, ormandaki küçük restoranda yemiştik yemeğimizi. Sıcak, bütün gün Paris'i kasıp kavurmuştu. Terasta kahvelerimizi içerken patronum:

— Vestiyerdeki kız fena değil, diye mırıldandı.

Ne demek istediğini hemen anladım. Ertesi gün gelip, işi yoluna koymam gerekiyordu.

Kalktık. Patron erkenden yattı. Fırsat bu fırsattı. Ben de, çoktandır yüzünü göremediğim küçük sevgili me telefon ederek odama çağırdım. Altı aydan beri tanıdığım Odette, bir şirkette daktiloydu. Onu sadece güzel yüzü, düzgün cilâi için değil, karakterinin bana uyması bakımından da seviyordum. Ve hayatta ilk defa gerçekten evlenmeyi düşünüyordum.

Odette, iyi huylu bir kızdı. Ne zaman çağırırsam sevinçle gelir, ne kadar önemli işleri olursa olsun hepsini bir yana atıp, kendini bana verirdi.

Yorgun geçen bir geceden sonra, ertesi sabah çıplak iki vücut, birbirimizle şakalaşıyorduk. Tam bu sırada olamayacak bir şey oldu, kapı vurulmadan açıldı! O'Neil, damdan düşer gibi girmişti içeri! Oysa, odama hiç uğramazdı. Bu sabah ne olmuştu bu adama? Benden ne istiyordu?

Şaşkınlıktan ne yapacağını bilmeyen Odette, bir çığlık atarak başını tavus kuşu vâri yorganlar arasına soktu. Çıplak beyaz kalçaları, garip bir şekilde dışarda kalmıştı. O'Neil de şaşkındı. Gözlerini Odette'in kalçalarından ayırmadan, «Beg your pardon» gibi bir şeyler kekeliyordu. Neden sonra sert bir hareketle topuklarının üzerinde dönerek, dışarı çıktı.

Odette gider gitmez patrona koşup:

— Beni bağışlayın, dedim. Arkadaşımdı.

Cevabı pek kısa oldu:

— Onunla tanışmak istiyorum!

Bir şeyler söylememe fırsat vermeden de, sözlerini tamamladı:

— Saat dörtte gelip, beni alın!

Ne yapacağımı, ne söyleyeceğimi şaşırmıştım. Bu, «Yanında gördüğüm kız, saat dörtte bana getireceksin» demekti.

— Peki vestiyerci kız ne olacak? diye kekeledim.

— Ona lüzum kalmadı, dedi. Yanındaki kızın adı neydi?...

— Odette...

Yazısız

— Evet. Saat dörtte bekliyorum. Güle güle Robert!

Kafamın içi karmakarışık, yanından uzaklaştım. Bir şey karar vermek zorundaydım. Ya işimi, ya aşkımı, kaybetmem gerekiyordu!

Ne yapacağımı bilmez bir halde, bulvarda dolaşmaya başladım. Patrona gidip, Odette'in evli olduğunu söylesem... «Sana gelen evli bir kadın, bana daha candan gelir» demez miydi? Patronun isteğini Odette'e duyursam... Ne cevap verirdi acaba?...

Böyle düşünme düşünme dolaşırken ne göreyim? Karşıdan kırta kırta Odette gelmiyor mu?

Yıldırım hızıyla kararımı verdim. Meseleyi kendisine açacaktım. Koşup:

— Bir dakika şekerim, diye omuzuna dokundum.

Dargın, küskün, yabancı bir bakışı vardı. Ama haklıydı kız. Sabahki durumdan sonra, kollarını açıp, caddeyi ortasına boynuma sarılacak değildi ya!

— Maksadınızı çabuk söyleyin, dedi. Dargın, kırgın bir sesle...

— Özgür dilerim Odette, diye mırıldandım. İstiyerek olmadı bunlar.

— Rica ederim ismim Odette olmadı gibi, sizi tanıdığımı da hatırlamıyorum, diye omuz silkip yürümeye kalkışmaz mı?

Dünyalar benim oldu! Bu kız gerçekten Odette değil, sanki ikiz kardeşiydi.

Fazarlıkta çabuk uyustuk. Adı, bir saatliğine Odette idi. Ve ünlü iş adamı O'Neil'le geçireceği bir saate karşılık bir çift ipek çorap ile, dolgun bir çek alacaktı.

Üstünden bir hafta geçti. O'Neil dün bana:

— Azımsız Robert bir saatliğine getirdiğin Odette'ini bir hafta alakoyduğum için kusura bakma. Hem ondan ümidini kessen iyi edersin. Ben bu kıza artık dünyalara değişmem! demez mi?

Çeviren :
Süheylâ AYKUT

Akbaba

Haftalık Siyasal Mizah Mecmuası

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmî M. Yurdatap
Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer Caddesi,
No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul
Telefon: 22 18 11

©

İLAN FIATI: Kapak içi, santim 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiati: 100 kuruştur.

Solmaz
Tıkamaz

PARKER
SUPER
Quink
mürekkebi

Solveks
İhtiva eder
kalemi
korur

(İlâncılık: 1944 — 149)

Sımsıcak-bumbuz

YALÇIN KAYA

Yaş Günü Hediyesi

BANA sorarsanız, insanın karısına alacağı en uygun yaş günü hediyesi, bir tıkaçtır. Tıkacaksınız ağzına, bir daha hiç konuşamayacak. İki iki, dört. Bu böyle... Yoksa başınıza gelmedik şey kalmaz.

Bosboğazlığından ötürü bizim İfa'ya pek kızarım... Hanımın adı aslında İfakat'tır ama, «kat» İsveç'te kedi mânasına geliyor. İsveçliler «İfa-kat», «İfa kedisi» diye alay ettiklerinden, kendisine sadece İfa diyoruz. Böyle yapmakla, yalnız Mart ayında kızışan kedilerin haysiyetini mi kurtarıyoruz, yoksa insanoğlunun haysiyetini mi, artık orası belli değil.

Kendisine bir saç kurutma makinesi almıştım. Nispet olsun diye hemen Memnune hanıma yetiştirmiş. İkisi pek nispetleşirler. Kendi çimdikleriyle çürüttükleri bacak ve göğüslerini koşup birbirlerine iftiharla gösterirler. Ne o, sözde kocalarının hoyrat aşk oyunlarından şikâyet ediyorlar!

Sonra lâf sırası geldi mi, erkeklerden edepsizliktir. Püf!...

Memnune hanım, saç kurutma makinesinden ötürü:

— Aman, ne iyi tesadüf! demiş. Ben de alacaktım. Bu akşam geleyim de göreyim. Bari bir fikir olur. İsveç'e geldik geleli hâlâ saç kurutma makinesi alacağız. Şekerim, o kadar çok çeşidi var ki, insan şaşırıyor.

Biz de o akşam evimize gelenlerin sayısı karşısında şaşırıp kalmıştık: Memnune hanım, kocası, kızı Zeynep, Okşan hanımla kocası, Zihniye teyze, Hayrettin Ağbi, yetişkin oğulları Bahadır, Nihal hanım, oğlu, kocası, Muallâ hanım, Emin bey, Sevil, Engin.

Tam onbeş kişi!

Memnune hanım, üzücü bir haber verdi: Şükriye'leri de çağır-mış ama, bir yere davetli olduk-ları için gelememişler.

— Vah vah, çok üzüldüm! dedi bizimki.

Kendisine ters bir bakış atarak:

— Asıl ben üzüldüm şimdi, dedim. Bizim hanım böyle şeylere üzülmeye ben hiç dayanmam. Derhal zıvanadan çıkarım.

Görücüler makinemizi pek beğendiler. Bir sürü tebrik ettiler. Muallâ hanım:

— Eve giderken, şunu alayım da, yarın bir deneyeyim, müsaade ederseniz! dedi.

İkimizin de nutku tutuldu... Göz bebeklerimiz arasında geçen bir kaç saniyelik bir konuşma-dan sonra, bizimki, makineyi dışarıya veremeyeceğimizi söyledi. Yeminliydik de... Fakat arzulan burada kullanabilirdi.

Muallâ hanım somurttu ve gayet isteksiz bir şekilde:

— Arada yemin olduktan sonra söylenecek lâf kalmıyor artık, dedi. Ama katiyen gücenmedim, emin olun.

Makinenin tasalluttan kurtul-

duğunu sandığımız bir sırada Nihal hanım atıldı:

— Ayol, niye başlarımızı burada yıkayıp da denemiyoruz şu makineyi?... «Kullanmayın» demiyorlar ki, «Burada kullanın» diyorlar. Vallahi yine çok iyiler. Başkası olsa evinde de kullandırmaz. Öyle ya, o kadar para saymış. Ben, şahsen, kimseye kullandırmam.

Zihniye teyze:

— Hiç kimse kullandırmaz ama, dedi, hanım kızım la efendi oğlumda maşallah pırlanta gibi kalb vardır.

O gece Hayrettin ağbininki ile bizimkiler hariç, bütün başlar yıkandı, makineye girdi, kurudu. Bu arada elbet koca şampuan şişesinin dibine darı ekildi.

Yıkama ve kurutma, gecenin veya sabahın üçüne kadar sürmüştü. Yatağa girdiğimiz sırada gün ağarıyordu. Karım:

— Başına bu da mı gelecekti? diye ağlamak istedi.

— Kes! dedim. Kes, zira bu kadar baş gördükten sonra bir da-

ha baş lâfı duymak istemiyorum!

Kısa uykumun yarısı kâbusla geçti... Her yerlerinden baş fışkırmış bir sürü garip yaratığın arasında saç kurutma makinesiyle koşturup duruyor, onların saçlarını kurutmaya çalışıyordum. Derken kendimi orman gibi bir yerde buldum. Fakat ağaç dallarından yaprak değil, saç sarkıyordu. Sonra genç bir kadın... Yatıp sevişmeye koyulduk. Bura-yaya kadar iyi!... Sütüyenini çıkar-dığım zaman, göğüs yerine, palabıyıklı iki başla karşılaşmıyayım mı!...

Kan ter içinde uyandım. Ellerimin arasında bir baş duruyordu. Karımın başı...

«Hâlâ baş mı?... Senin baş gibi...» diyerek sevgili karımın kafasını elimin tersiyle ittim. İfa, ancak yere düşünce uyandı. Çığlıklar, gözyaşları, «Kaatil adam!» lâfları.

Saat altı olmuştu. Artık yatmadık. Yedide işbaşı yapmamız gerekiyordu.

O günün gecesi de Şükriye hanımla, kocası Tahsin ve küçük oğlu damladılar. Makineyi denemek istiyorlardı. Tedbirli gelmişlerdi: Şampuanlı, havlulu...

Gelip gitmeler yalnızca o iki geceye mahsus kalmadı. Dört gün sonra yine bastırdılar. Geçen sefer saat tutmamışlarmış. Bu defa tutacaklarmış. Makine bakalım saç kaç dakikada kurutuyormuş. Şampuanımız yoktu. Memnune hanımlar yakında oturuyorlardı. Memnune hanımın kocası Erol gitti, evlerinden şampuanı aldı, getirdi. Şişeyi, kafamıza indirir gibi, masanın ortasına küt diye oturttuk:

— Yani çatlasanız da, patlasanız da yıkanacağız! dedi. Şampuan yoksa şampuan getireceğiz. Sü yoksa su getireceğiz. Havagazı yoksa havagazı getireceğiz. Havlu yoksa havlu, cereyan yoksa cereyan getireceğiz. Yüzsüz-lük parayla mı?

Bunun adı şakaydı. O zaman ben de şaka maskesi altında:

— Ya, dedim, adamı kalb sektesinden öldürebilecek bu yüzsüzlük için bir kelimemiz yoksa?...

Yılışık yılışık güldü ve:

— O zaman da kelime-i şahadet getireceğiz! dedi. Yani bizden kurtuluş yok, azizim.

Gerçekten de kurtulamadık. Ne denemenin sonu geldi, ne «saat tutacağız» ın, ne de mut-fak fareliğinin...

Yıkandıktan önce başa zeytinyağı sürülürse, saçlar pırlırlı olurmuş. Hadi gelsin mutfaktan zeytinyağı. İsveç'te zeytinyağı Türkiye'dekinden bir misli pahalıymış, kim aldırıyor?... Yalnız zeytinyağı olsa, öpüp başımıza koyacağız. Yok sirkedir, yok liman, yok havuçtur...

Mutfak tamtakım oldu. Ayakları kesilir diye zeytinyağı, şu bu almadık. Bu sefer de evlerinden taşıdılar. Zeytinyağı tenekeleri, sirke şişeleri, limon ve havuçlar mutfaktan taşmış, yatak odamıza kadar yayılmıştı. Herkes, malına, üzerinde kendi adı yazılı etiketler yapıştırmıştı.

Jörgen Otelinin mutfağında bütün gün ayakta patates soymaktan imanım gevriyordu. O sekiz saat, bir türlü geçmek bilmiyordu... Haydi gündüz işten kurtulursun, gece bu insanlardan kurtulamazsın. Onlardan kurtulsan, havuçlarından, şişelerinden kurtulamazsın. Nedir bu başımıza gelenler, Tanrım?... Hani biraz kurtulma ümidi olsa, insan katlanmaya çalışacak. Nerde?... Acaba limon suyu sürülmüş saç makine kaç dakikada kuruturmuş? Limonlu, sirke-li, havuçlu, zeytinyağı saçlar ayrı ayrı deniyor. Kısacası, yaş günü hediyesi bir türlü yaşlıktan kurtulmıyor.

Ondan sonra bir de karışımlar var: Limon-zeytinyağı karışımı, havuç-sirke karışımı, zeytinyağı havuç karışımı, limon-sirke karışımı, havuç-limon karışımı, zey-

BASIN İLAN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdür:

Çağaloğlu, Türkocacı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telegraf adresi : BASINKURUMU

(Basın : 21709 — 147)

tinyağı-sirke karışımı... Arkasın-
da üçlü, dörtlü karışımlar...

Deneme formülleri biter gibi
olunca, bir takım otlar, kabuklar
bulup getiriyorlar. Bu ot ve ka-
bukların limon, zeytinyağı, sirke
ve havuçla karışımları...

„Ey büyük Tanrım, sen aklımı-
zı koru!...”

Koca yaz böyle geçti. Eylülde
bir perşembe akşamı makine is-
yan etti. Cihazın her yanından
rengârenk kıvılcımlar sıçradı.
Motor ve ısıtıcı stop etti. O sı-
rada Nihal hanımın saçları ku-
ruyordu. Telâşla koştuk. Makine-
nin maden ve plâstik kısımları
birbirine kaynamıştı. Fakat ak-
si gibi, Nihal hanıma hiçbir şey
olmamıştı.

Sevgili karıma aldığım hediye-
nin bir anda şebek suratına dön-
mesi âsabımı müthiş bozmuştu.
Misafirleri toptan kapı dışarı e-
deceğim sırada, İfa beni mutfa-
ğa götürdü. Orada durumu sâkin
bir şekilde tahlil ettik. Sonunda
şu hükme vardık: İyi olmuştu.
Artık ayakları evimizden kesilir-
di. Keşke çoktan bozulsaydı.

Öyle mi oldu?... Ne gezer... Or-
taklaşa yeni bir saç kurutma ma-
kinesi alıp getirdiler. Makinenin
geldiği akşam öfkeden ağlayarak
hepsine teker teker «Niye masra-
fa girdiniz?» dedim. Onlar da te-
ker teker kulağıma fısıldadılar:

— Ne masrafı, dostum?... Aile
başına alt tarafı iki paket sigara
parası kadar bir şey düştü... Bu-
nunla, lâf aramızda, evdeki ma-
kineyi kurtarıyoruz... Sizden ön-
gün sonra biz de bir makine al-
mıştık. Ama haydi gel de söyle
söyleyebilirsen... Bütün millet ü-
şüşür. İnsanların ne derece yüz-
süz olduğunu biliyorsun... Maki-
ne aldığımız anlaşılmasın diye a-
yağımızı bir türlü buradan kese-
miyoruz. Sizin başınıza gelenler,
karımla bana ders oldu... Avru-
palara para yapmaya geldik; pa-
ra savurmaya değil!

Meğer Zihniye teyze dışında,
hepsinin uzun zamandan beri
makinesi varmış ve hepsi de ma-
kine aldığını birbirinden gizle-
miş. İyi mi?...

Hâlâ bize gelip gitmekte de-
vam ediyorlar. Bu da iyi mi?...

Kimdi, hatırlamıyorum, bir ak-
şam içlerinden biri ayda kaç ki-
lowat ceryan yaktığımızı sordu.

— Yüz elli, iki yüz kilowatt aşa-
ğı yukarı! dedim.

Memnune hanım söylenerek:

— Ayol, iki kişisiniz! dedi. Hiç
o kadar yanar mı?... Saatte bo-
zukluk vardır. Muayene ettirin.

Bilmem ki, kimin satını kime
muayene ettirmeli?!

Eski makineyi Nihal hanım is-
tedi. Oğluna oturak olurmuş...
Verdik... Zaten büyükler içine
yeteri kadar pislemişlerdi. Bir
de çocuk pislesin, ne olur?!...

Yalçın KAYA

✱

Mazeret

Mösyö Martin o sabah müdü-
rüne telefon etti:

— Büroya gelemediğim için be-
ni mazur görünüz. Çünkü arka-
daşlar arasında gripe yakalanma-
yan bir ben varım.

— Okullar açıldı. —

— Çantamı biraz taşıyabilir miyim amca?...

KONUŞAN BASKÜL

BRÜKSELLİ tüccar F. Van-
dermesch Anvers'e gidiyor-
du. Arkadaşı Meulnbook:

— Trene binmeden önce garın
otomatik tartısında tartılmanı
tavsiye ederim, dedi. Hayatında
bu derece mükemmel bir terazi
görmemişsindir.

Vandermesch arkadaşının sözü-
nü dinledi. Tren biletini aldıktan
sonra otomatik basküle çıktı. Pa-
rayı kutuya attı. O zaman âletin
içinden kuvvetli bir ses yükseldi:

— İsminiz Felix Vandermesch'tir.
Seksen yedi kilo geliyorsunuz.
Anvers'e altı treni ile gideceksiniz!...

Brükselli tüccar hayretler için-
de:

— Harikulâde bir şey bu! diye

söylendi. Bu baskülün içinde ne
var ki? Muhakkak bir adam sak-
lıdır.

Âleti dört bir köşesinden ince-
ledi. Camlı vitrinine baktı. Yok,
hiç kimse yoktu. Üstelik, zaten
içine insan saklanabilecek büyük-
lükte de değildi. Vandermesch
merakını yenemiyerek, bir, iki,
üç, dört kere basküle çıkarak
tartıldı. Aldığı cevap aynıydı:

— İsminiz Felix Vandermesch.
Seksen yedi kilo geliyorsunuz.
Anvers'e altı treni ile gideceksi-
niz.

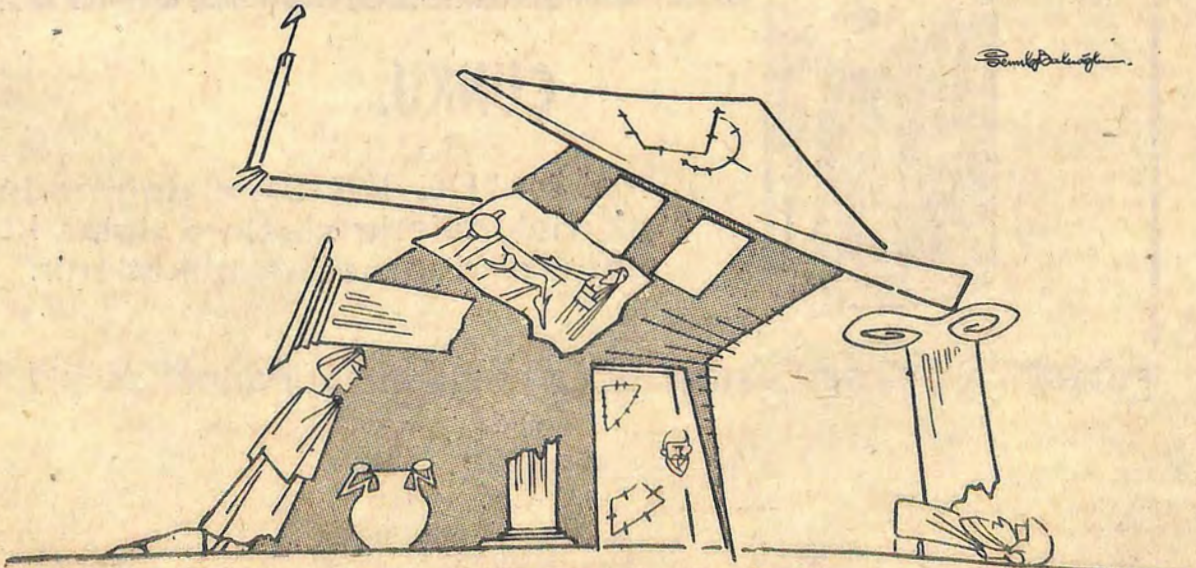
— Hay şeytan! diye Vander-
mesch mırıldandı. Bu makine be-
ni iyi tanıyor. Ama bilmiyor ki
ben ondan daha kurnazım. Dur
bakalım, öyle bir şey yapacağım
ki beni tanıyamayacak...

Garın köşesinde duran bir ha-
mala doğru koştu. On frank kar-
şılığı başındaki sormalı kasketi
birkaç saniye giymek için kira-
ladı. Kendisine küçük gelen kas-
ket tepesinde gülünç bir şekil al-
mıştı. Bir hırsız gibi etrafın dik-
katini çekmemeye çalışarak ya-
vaş yavaş basküle doğru yaklaştı.
Kumbaraya parayı attı. Elle-
riyle yüzünü kapatarak çabucak
teraziye çıktı.

Baskül dile geldi:

— İsminiz yine Felix Vander-
mesch'tür... Yine seksen yedi ki-
lo geliyorsunuz. Ama kendinizi
maskaraya çevirdiğiniz o küçük
kasket yüzünden Anvers'e gide-
cek olan altı trenini kaçırdınız...

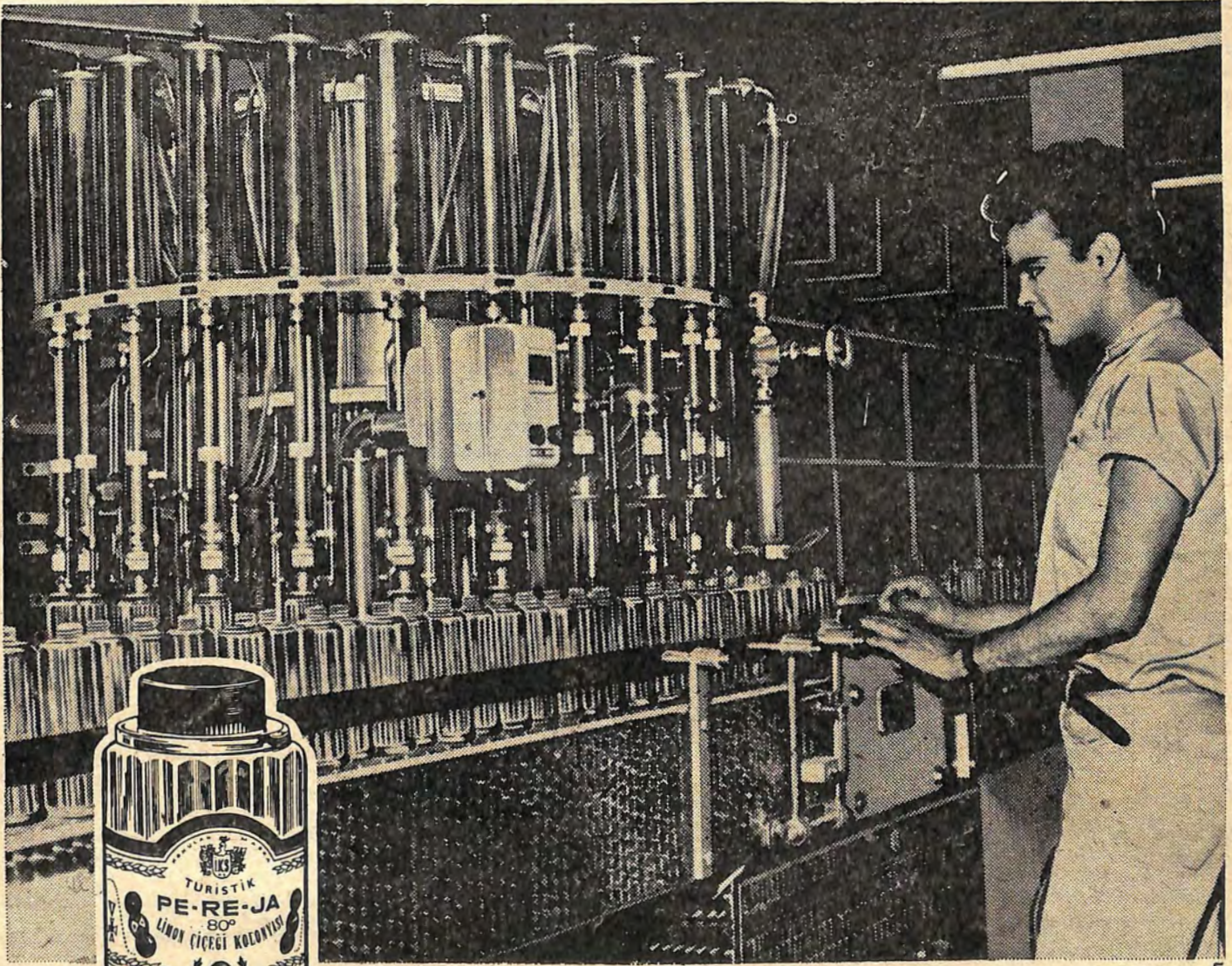
— Anadolu'da yapılan evlerde, tarihi kalıntılar yapı malzemesi olarak kullanılıyor. —

Türk tipi mimari!

PE RE JA

Kolonyaları neden üstün kalitelidir ?

ÇÜNKÜ...

Pırıl pırıl PE-RE-JA el değmeden otomatik makinelerle şişelere dolar, kapatılır ve gene el değmeden etiketlenir.

PE RE JA PE RE JA PE RE JA PE RE JA PE RE JA PE RE JA PE RE JA

(İlâncılık : 2194 — 153)

fan fin fon ailesi

16

Çizen:
SEMIH BALCIOĞLU

İt Adası

— 37 —

Necmiye, o gece onikide geldi eve. Onun gelmesini beklemiş, İt Adası'na gitmemiştim. Niye beklemiştim, onunla ne konuşacaktım? Hiç!..

— Bugün kiminle yattın? mi diyecektim.

Bir payton sesi, arkasından Necmiye'yle, Gülistan girmişlerdi avlu-ya. Dışarıda otuyordum. Beni, görünce Gülistan da geldi. İlk konuşan o oldu:

— Necmiye'yi mi bekliyordun?

Ne cevap verecektim? Beklemiyordum desem, niçin dışarda otuyordum? Bekliyorum desem, acı-mış duruma düşecektim.

— Hiç, hava sıcak, içerde yata-madım da, dedim.

Necmiye, bana bakmadan içeri girdi. Gülistan'a:

— Neredeydiniz? diye sordum.

— N'apacan?

— Hiç!..

— Nereye gittiğimizi mi öğrenmek istiyon?

— Lüzum yok...

— Niye sordun öleyse?

Keşki sormasaydım. Gülistan:

— Sen öğlen eve geldin mi? di-ye sordu.

Yalan söyledim:

— Gelmedim.

— Neredeydin?

— İt Adası'nda...

— N'apiyon o adada?

— Allaha dua ediyorum.

— Bak sen, peygamberlik falan mı yoksa?...

Cevap vermedim. Necmiye'nin ya-nına girdi. Bir şeyler konuştular ve çekip gitti evine.

İçeri girsem mi, girmesem mi di-ye dakikalarca düşündüm. Koca şal-varlı kız, cümle kapısına doğru gidi-yordu, İçeri girdim.

Necmiye, yatağa sırt üstü uzan-mıştı. Gözleri açıktı. Soyunup, ya-na uzanmak geldi içimden. Ama, bir korku vardı içimde... Ya:

— Kalk yanımdan, derse?...

Ne zamandır, bir kuruş masraf et-miyordum eve. Ne hakkım olabilirdi yanına uzanmağa? Ama bir kez tecrübe edecektim. Gülistan'ın sözü geldi aklıma:

— «Sağır, canı istediği zaman hiç çekinmez, söyler!...»

Boynuzlu olmanın verdiği en bü-yük avantaj buydu galiba. Yanına u-zandım. Kolumu tuttum. Hiç kıpırda-madı. Bir taştan katı, bir taştan fark-sızdı o anda.

— Necmiye, dedim.

Cevap vermedi.

— Necmiye...

— Hıı.

— N'olacak bızın sonumuz?

— Başı mı vardı ki?

Doğru, bir yorgan, bir çuval kapla çıkmıştık yola... Kaçmıştık köy-den... Üstelik nikâhımız bile yok-tu...

— Sen hep böyle mi olacaksın? diye sordum.

— Ben zaten böyleydim. Belki iyi olurdu... Ama beni tekrar sen get-tirdin bu hale... Yan geldin yattın buraya gelince. Fabrika dedim, na-mus dedin, iş dedim gahbelik de-din. Al sana işde, şındı gör gahbe-liği, gahbelliğin nasıl olduğunu. İst-tediğin oldu...

— Ben böyle istemedim.

— Sen ne konuşuyon Allahını se-versen Mehdi? Olan olmuş bi kere. Ok yaydan çıkmış. Şu koskoca şe-herde, aylar ayı boş gezecek, bi ca-mide imamlık müezzini bulacan da, ondan sona Necmiye'nin garnı do-yacak. Ölme eşşeğim ölme, Gayse-ri yolunda yonca bitsin... Hem iş bulsan n'olacak? Ne para kazana-can ayda? Ben çok sıkıntı çektim Mehdi, çok. Köy yeri dedim, itler köpekler gurşunu sıkırlar dedim, aç yatıp aç kalktığım geceler çok ol-du. Ama kimseye bışly demedim...

Ben de insandım, benim de dişim vardı, sonunda baktım o deyyus go-camdan da hayır yok, uçkurun ucu-nu bırakıverdim. Ama geçmiş ol-sun artık. Onların hepsine paydos. Bitti sıkıntılar...

Ağlıyordum.

— Sonra? dedim.

— Sonrası ne? Bu işe köyde baş-ladık, burda devam!...

— Ama benimle beraber gelir-ken böyle şeylerden bahsetmiyo-run. Ben de sana koyun gibi inan-mışım.

— Ne inanması? Söyledim sana... Yâr olmam, olamam dedim. Kulak aşmadın ki.

— Beni bırakacak mısın?

— Seni bırakan kim? Sen çok toysun daha. Hayatın kaç bucak ol-duğundan haberin yok. Köyde de galsak, sana yâr olmazdım ki. Her şeyden evvel o deli oğlan yâr et-mezdi beni sana. Başka bir köye getseydik, o zaman durum n'olurdu onu da bilmem. Ama buraya gelin-ce hayatı anladım.

— Sen konuşmasını da öğrenmiş-sin.

— Ayı değilik ya.

— Netice?

— Neticeye metliceye aklım er-mez benim. İşte bu böyle.

— Böyle olan ne?

— Gafan galınsa ben napiym?

— Necmiye, olmaz mı yani, eski halimize dönsek, ben kendime bir iş bulsam.

— Sen ha!... Ben seni anladım oğlum, sen iş dutaman.

Doğru söylüyordu. Ben iş tuta-mazdım. Sadece imamlık yapabilirdim. Günde beş öğün yatıp yatıp kalkmak...

— Haklısın, dedim içimden.

— Hem sana bışi deyim mi Meh-di, eğer ki razı deelsen çek get kö-yüne. Seni burda bi top kendirnen tutan yok. Uydurun bi yalan, cere çıkmışdım den, canım sıkılmıştı den...

Cevap vermedim. Düşünüyordum. Bu kadını seviyor muydum? Onsuz yaşayabilir miydim? Hele hele bu-rayı gördükten, bu şehrin tozuna ayaklarımı buluştırdıktan sonra o dağ başındaki köyde nasıl yaşardım? Ya İt Adası? Ya Padişah, ya Vezir, ya patates... Hayır, gidemezdim kö-ye, ayrılamazdım bunlardan. Bu ra-hatı, bu güzel yaşamı terkedemezdim.

— Köye gitmem, dedim.

Bu kez o cevap vermedi. Bir müd-det sustuk. Sirtını döndü. Göğsünü tuttum:

— Necmiye, dedim.

— Hıı, dedi.

— Seni istiyorum.

— Yorgunum...

Elimi çektim göğüslerinden. Bo-gazımda düğümlenen şey, gitti yü-reğimin üzerine oturdu. Neden son-ra:

— Madem çok istiyon, al, dedi.

Dudaklarının ucundan ağıt gibi döküldü:

— İstemez!...

Sabahleyin Necmiye'den evvel u-

yandım. Avlunun içi kaynıyordu. İ-şe gitmek için hazırlananlar, üç ta-şın üzerinde kaynayan kulpsuz çay-danlık ve helâdan yarım saatdir çıkmayan Mamo'ya savrulan küfür-ler:

— Tapısını aldı deyyus, tapısını...

Koca şalvarlı kız, ilk kez güldü bana. Yanıma geldi:

— Evleniyoruk, dedi.

— İyi olmuş, dedim.

— Gebe galdım da...

— Ne zaman evleniyorsunuz?

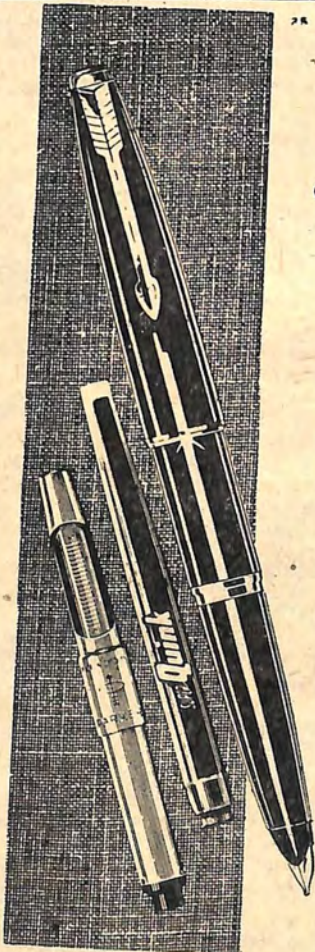
— Bugün ustasını gönderip, ba-bamdan istetecek.

— Ne iş yapıyor oğlan?

— Gonduracı. Hem bana öyle bi gondura dikecek ki, memlekete şarı ola!... Nah, şu odayı da tutacıyk. O-radakiler Mardin'e gidiyorlar. Herif verem mi olmuş, n'olmuş. Yok ar-tık burda çaresi demişler. Halbuysa herifi bilirim, geçen sene beygir gi-biydi. Pambık tozunu yuta yuta, get-ti ciğeri. Dört dene de çocuğu var...

— Yazık, dedim.

(Devamı var)

PARKER 45

Her öğrencinin seveceği
dolma kalem

Kolayca değişebilen vidalı uç takımı,
isteğe göre kartuş veya pompa ile
kullanma imkânı

İyi çalışmanın en güzel
ve en makbul hediyesi
bir Parker 45 dolma kalemidir!

(İlançılık : 1867 — 150)

...

AZ SARFIYAT

...

EDISON

...

BOL IŞIK

...

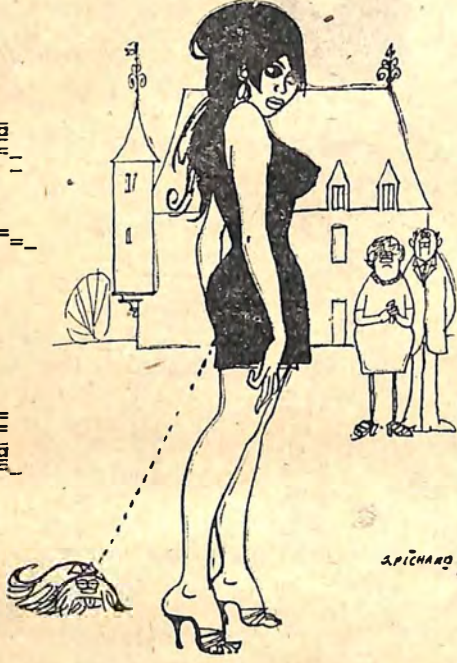
EDISON

AMPULLERİ

(İlançılık : 2175 — 152)

Milletler Gülüyor

— «Mini mini» hangimize diyorlar acaba?

Bir tek sigara

Yaşlı bir adam, doktora gitti. Müşterisini sıkı bir muayeneden geçiren doktor:

— Size her şeyi açık söyleyeceğim, dedi. Yetmişbeş yaşındasınız ve yaşayış şeklinizi tamamen değiştirmeniz gerekiyor. İki ay köyde açık havada yaşayacaksınız. Akşamları erken yatacaksınız ve bol bol süt içeceksiniz. Günde de bir tek sigara içersiniz. Anladınız mı, bir tek sigara. Bu noktada bilhassa ısrar ediyorum. İki ay sonra doktor hastasını yeniden kabul etti:

— Nasıl? Rejimimi takip ettiniz mi? Faydasını gördünüz mü?

— Fena değildi, diye yaşlı adam kekeledi. Söylediklerinizin hepsini yaptım. Sükunet, temiz hava, geceleri erken yatmak. Bol bol süt içmek... Bunları kolayca yerine getirdim. Ama şu tek sigara yok mu!... İlk günler çok fena oldum. Düşününüz ki, ömründe hiç sigara içmemiş bir insan, yetmişbeş yaşından sonra bunu ne kadar güçlükle içebilir!..

— İlk önce sütyeni' örnemin sebebi: Oturduğum zaman çıplaklığım anlaşılmasın diye!..

Örnek delikanlı

Bir salonda, yaşlı ve zengin bir dul, yakışıklı bir gencin yanına yaklaşarak:

— Buraya geldiğimden beri dikkat ettim, sigara içmiyordunuz, içki içmiyordunuz, kumar oynamıyordunuz! Ne kadar harikulâde bir gençsiniz!... Dünya ya erken gelmiş olduğum düşünerek üzülüyorum, dedi.

Yakışıklı genç:

— Aman ne talih, ben de buna çok memnunum, diye cevap verdi.

Cömertlik

Bir işkoçyalının kuyumcu dükkânından kıymetli bir bilezik çalmıştı. Bileziği komşusu bularak ona getirdi. Kuyumcu:

— Dostum, size minnettarlığımı gösterecek bir şey yapmak istiyorum, dedi.

— Aaa, bunu söylemeyin rica ederim...

— Yok, yok, mutlak yapacağım. Balon bu yüzüğü alın, değeri yirmi liradır ve herkese yirmi liraya satarım. Ama size on dokuz liraya bırakıyorum!

Kontrol!

Balık satın almaya gelen genç kadın, tabladaki balıkları birer birer yokluyordu. Onun bu hareketi satıcıyı kızdırdı. Nihayet balıkçı dayanamadı, sordu:

— Ne diye balıkları böyle elliyorsunuz?

— Taze mi değil mi anlamak istiyorum da...

— Öyleyse yarın ceviz satacağım, o zaman elinizde bir çekikle gelin olmaz mı?

Deli aklı

Bir çiftçi elinde bir sepet gübre olduğu halde Akıl Hastanesinin önünden geçiyordu. Pencere kenarında oturmakta olan delilerden biri:

— Hu, hu! diye haykırdı. Elinizde taşıdığınız şey nedir?...

Çiftçi cevap verdi:

— Gübre!...

— Ne yapacaksınız bu gübreyi?...

— Çileklerimin dibine koyacağım.

Deli, bir kahkaha attı:

— Aklını mı kaybettin arkadaş sen?... Öğle-yemeğine bize gel de çileğe ne konur gör. Biz çileğe ya şeker, ya da krem şantiy koyarız. Çok daha lezzetli olur!..

— Durun bakalım.. Bugün sıra kimde?

Gardroptaki adam

Dupont seyahatten habersiz olarak bir gün evine döndü. Karısıyla aynı yatakta yatmakta olan aşık, büyük bir korku içinde gardroba saklanacak zaman bulabildi.

Odaya giren Dupont:

— Günaydın güzelim. Hâlâ yatıyor musun?

— Öh!... Şey... Evet...

— Yatağın ayak ucundaki bu erkek çorapları nedir?

— Senin çorapların. Az önce tamir ettim de...

Dupont karısının sözlerine inandı. Elbiselerini asmak için açtığı gardropta çıplak bir erkek görünce hayretle sordu:

— Burada ne yapıyorsunuz?

Gardroptaki adam:

— Mademki çorap hikâyesine inandınız, ben de size burada otobüs beklediğimi söyleyebilirim! dedi.

Meslek hatası

Bir kadın evine girmek üzereyken kapı önünde kederli yüzlü bir dilenci gördü. Sadaka istiyordu. Ona bir frank vererek:

— Size başka bir yardımda bulunabilir miyim? diye iyi kalblikle sordu.

Dilencinin yüzü güldü:

— Bana verecek eski bir pardesünüz var mı?

Kadın hayretle:

— Eski pardesü mü? Fakat, sizin üstünüzdeki pardesü hemen yepyeni...

Dilenci içini çekti:

— Biliyorum madam, dedi. Hatâmı düzeltmek istiyorum. Bizim mesleğinizde böylesini giymek büyük bir delilik!...

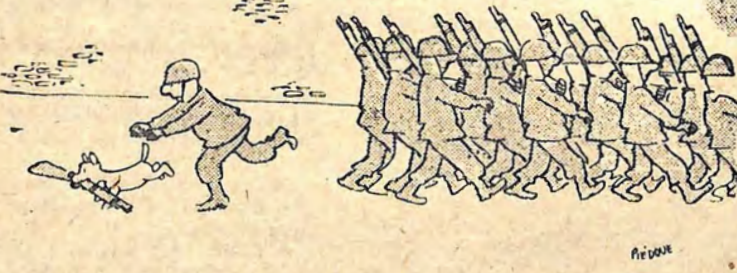
DÜNYA Karikatürleri

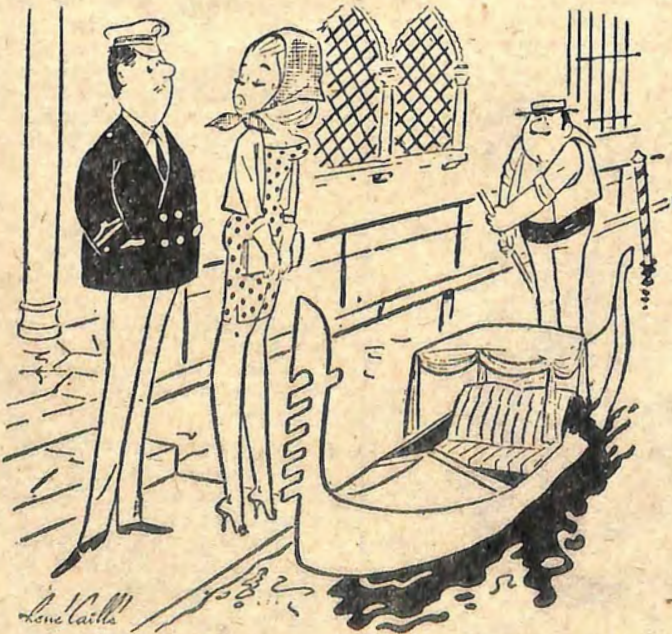
— OOOO!.. BU SENİN RESMİN KARICIĞIM...
TATLI TEBESSÜMÜNÜ HEMEN TANIDIM.

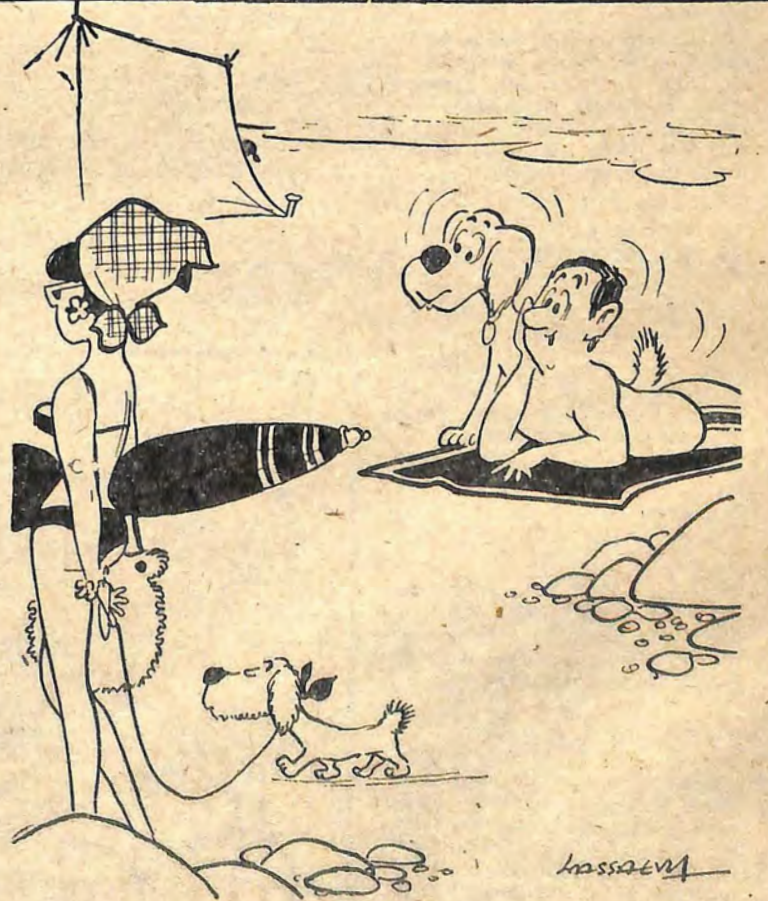
— NÄPİİM, TRAFİK KAZASINDAN KURTULMAK İÇİN BU ÇAREYİ BULDUM..

YAZISIZ

— KEŞKE KAPTAN ELBİSENLE GELMESEYDİN,
ADAMDA AŞAĞILIK DUYGUSU OLACAK...

— BİR ŞEYLER YAPMAK LÄZİM BOBİ... GALİBA
TATİLİ İKİMİZDE BEKÄR GEÇİRE-MİYECEĞİZ...

YAVRUNUZUN İLERİYE GÜVENLE BAKABİLMESİ

şimdiden yapacağınız tasarruflarla
mümkündür.

AKBANK

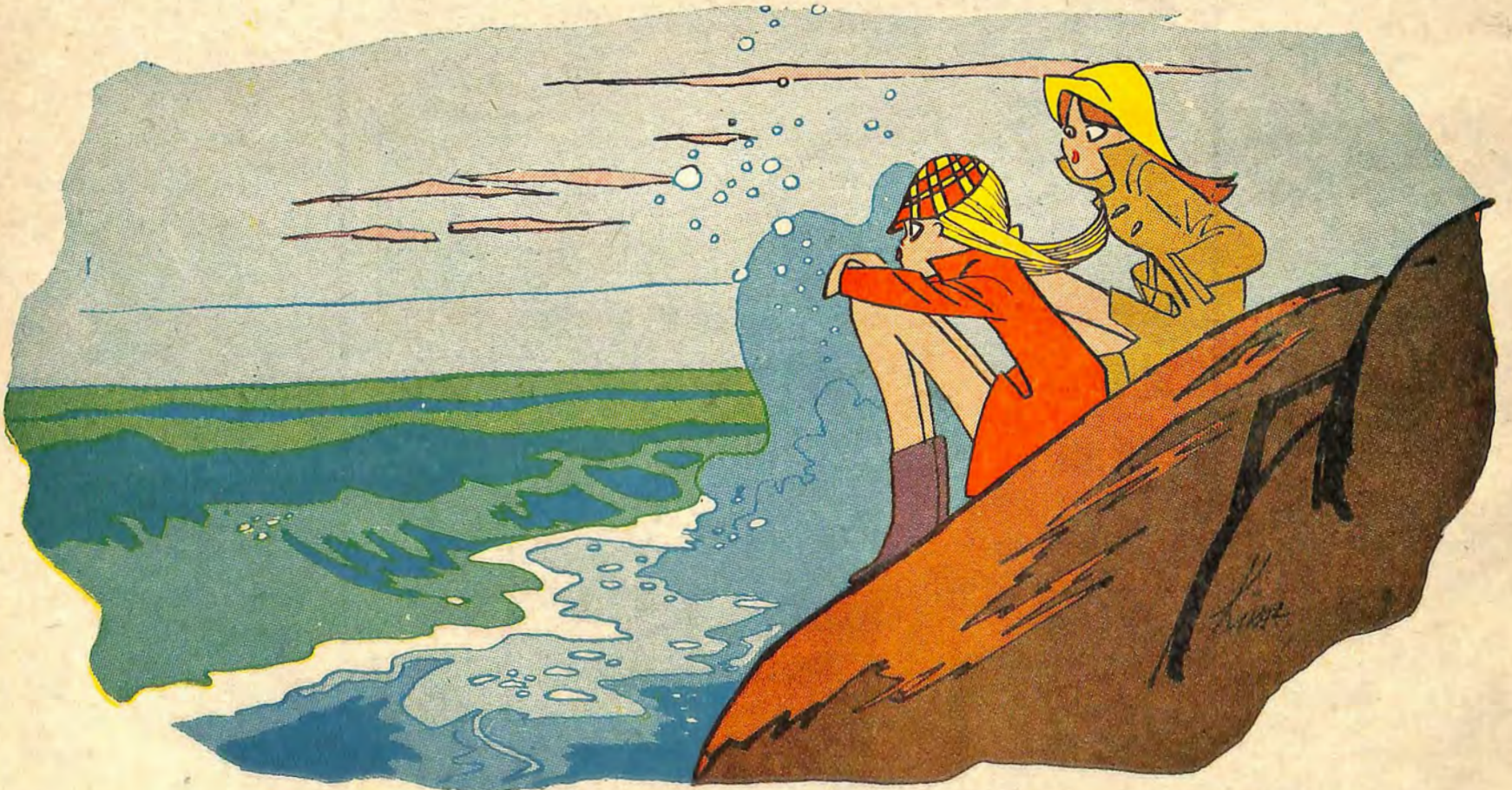
(Ak. : 151)

Akbaba

— SULANMAYI BIRAKTA , AL ŞUNUNLA BİRAZ
SU TAŞI '

YAZISIZ

— DÖNÜŞÜMÜZDE EN YANIK TENLİ BİZ OLAMIYACAĞIZ AMMA EN ÇOK DALGAYI BİZ BEÇMİŞ
OLACAĞIZ